

בס"ד
602

ערב חג השבועות
תשפ"ז

מבית גילוי דעת
קרוזב אליך
עבודת ה' ברוח חסידיית

מקבלים
תורה ב-

הרוב

קובע!

סרקו להצטרפות
harovkovea.org

האומץ להיות חסר

אנחנו רגילים לחשוב שזוגיות טובה מבוססת על נתינה אינסופית, אבל האמת היא שאהבה מתחילה דווקא ביכולת לפנות מקום. על הצורך להיפרד מפנטזיות העבר כדי לאפשר לאהבה בוגרת, עמוקה ויציבה יותר להיכנס.

איציק, "המריבות, הפצעים?"

"הם לא הוכחה שמהו התקלקל, עניתי. "לפעמים הכאב הוא זה שדוחס את הקפיץ כדי שיוכל לזנק למעלה. דווקא כשהלב מרגיש חסר, החיסרון הופך להזמנה. לא האשמה, אלא בקשה פשוטה: 'אני צריך אותך, אני מתגעגע'. טלי, כשאת אומרת שאין לך מקום, זו לא רק תלונה, זו הזמנה לאיציק לפנות קצת מעצמו כדי לפגוש אותך באמת."

הסברתי להם שהשינוי מתחיל בתנועה אחת פשוטה:

איציק, כשאתה מפנה את עצמך, את הצורך להיות צודק, את רשימת המטלות שעשית, אתה מפנה מקום עבור העולם הרגשי של טלי.

אז, טלי יכולה להעביר אליך את עומסי עולמה הרגשי, וברגע שהיא 'פורקת' אותם אצלך, מתפנה בה מקום עבורך.

זהו מעגל קסמים מופלא: כל אחד עובד בפניו, מקום והכלה. כשאני מפנה מקום בתוכי, השני יכול להיכנס. כשהשני מרגיש שיש לו מקום, הוא נרגע ומתפנה בעצמו. זו הדינמיקה שמאפשרת לחיים לזרום שוב בקשר.

"אני באמת כל כך מתגעגעת אלינו," אמרה טלי ודמעה.

"גם אני," הוסיף איציק.

לפעמים, מה שזוג צריך כדי להתחיל מחדש הוא לא עוד פתרון טכני, אלא רק הסכמה אחת פשוטה: להיות קצת פחות מלא בעצמו. כי רק בלב שמסכים להיות חסר, יש מקום לאהבה להיכנס מחדש.

כל הפרטים שוונו למען שמירת הפרטיות

לו 'הוראות הפעלה'?"

זו אחת הטרגדיות השקטות של הזוגיות: אנשים מפסיקים להכיר זה את זה וממשיכים להגיב לגרסאות ישנות אחד של השנייה. כדי לאהוב באמת, צריכים להסכים להיות קצת "ריק", חסר ולא יודע. כי רק כלי ריק יכול להתמלא.

"אבל פעם היינו אחרת," אמרה טלי בגעגוע, "היינו מדברים שעות, היה בינינו משהו אחר..."

"פעם לא היו ילדים ולא הייתה משכנתא," הוסיף איציק.

"נכון. ואולי מה שהיה פעם פשוט נגמר?" שאלתי.

"נגמר?! נבהלה טלי.

"לא האהבה נגמרה, אלא השלב. אחד המשברים הגדולים בזוגיות הוא הסירוב להיפרד ממה שהיה פעם. אנחנו מחזיקים חזק בפנטזיות של תחילת הדרך ומפספסים את האהבה הבוגרת.

כדי לטפס בסולם, חייבים לעזוב את השלב הקודם. צריך להסכים להתאבל על הקלילות של פעם כדי לבנות קומה חדשה. אולי פחות מסעירה, אבל הרבה יותר יציבה ובטוחה."

"ומה עם כל מה שנשבר בינינו?" שאל

הם נכנסו לחדר בשתיקה. היא התיישבה ראשונה, והוא עוד נשאר לעמוד, כאילו מתלבט אם בכלל יש טעם בעוד ניסיון להציל את הקשר הזה.

"אני עייפה, ולא מהילדים או מהעבודה," אמרה טלי.

"ממה את עייפה?" שאלתי.

"מלהמשיך להרגיש שאין לי מקום, ענתה.

"מה זאת אומרת שאין לך מקום? כל מה שאני עושה בחיים האלה זה עבורך, עבור הבית והמשפחה!" איציק הגיב, פגוע.

"אתה עושה בשביל מה שאתה חושב או מדמיין שאני צריכה," ענתה טלי בשקט.

"אנחנו רגילים לחשוב שאהבה בנויה בעיקר על נתינה," התערבתי, "אבל האמת היא שאהבה מתחילה דווקא במקום אחר. היא מתחילה ביכולת לפנות מקום."

"מה זאת אומרת לפנות מקום?" שאל איציק.

"לפנות מקום בלב, לפנות את האגו, את כל התפיסות והידיעות המוקדמות שיש לנו על האחר. כשאתם מגיעים ויודעים כבר הכול זה על זה, מה הוא יגיד, למה הוא מתכוון ואיך זה ייגמר, אין באמת מקום למפגש.

כל אחד מכם מלא בעצמו. זה כמו אדם שמגיע לארוחה כשהוא שבע; גם אם יגישו לו את המנה הכי טובה בעולם, הוא לא יוכל ליהנות ממנה."

"אני באמת מרגיש שהפסקתי להקשיב," לחש איציק.

"ואולי," פניתי לטלי, "גם את כבר לא באמת מספרת מה את מרגישה, אלא רק מדברת על הפעמים שנפגעת או נותנת

ניתן לעקוב אחר הטורים בערוץ הוואטסאפ של חנה דיין

קְרוֹב אֵלֶיךָ

מבית גילוי דעת

עבודת ה' ברוח חסידית

רינה של תורה

את שרשרת הפרויקטים של הרב
איתן שנרב חורזת תורה שמחה
ומאירה. ותגידו, איך אתם בדיני
ממונות מ"ו עד 10?

הרב אשר פרקש, רחלי טאוב,
אהרן רזאל, אורי צוקר, עדה
האוזר ואיתי אסמן בטורי חג

**וְיִתְּצֵבוּ כּוֹתְבֵי קְרוֹב
אֵלֶיךָ בְּתַחֲתִית הַקֶּהָר**

מיכי יוספי שיחת חברים

יכולים יכולים, אבל רוצים?

שם טוב.

חברים יקרים, זכינו להגיע לחג השבועות, וכאן המקום להזכיר שהוא גם יום ההילולא של דוד המלך, ואנו יכולים להתחבר לדמותו דרך אמירת פרקי התהילים שמעלתה נשגבה ונפלאה בכל עת, ומה שיותר קרוב אלינו – זה גם יום ההילולא של הבעל

הגוי: יכולים אתם, אלא שאינכם רוצים... לאחר מכן הסביר הבעל שם טוב לתלמידיו, שבדבריו אלה של הגוי מצויה הוראה בעבודת ה'. אתם ודאי יודעים שהלימוד מכל אירוע ומכל אמירה, אפילו סתמית ואגבית שפגשנו בה, הוא אחת ההוראות המפורסמות של הבעל שם טוב ויסודה בדבר משנה: "איזהו חכם? הלומד מכל אדם". וההוראה מהסיפור שלנו היא, שכאשר לא רוצים – נדמה כאילו לא יכולים.

אם מתבוננים קצת בסיפור הזה, מבינים שהמפתח ליכולת זה הרצון. והרצון זה דבר שאפשר לטפח אותו, לתת לו מקום בתפילה, בהתבודדות, בהתבוננות, לחשוב עד כמה הדבר הזה יקר לנו ולעורר ולפתח ולטפח את הרצון.

ההתחדשות התמידית

עכשיו בואו נחזור לתחילת הדברים. אמרנו שהבעל שם טוב היה מחבב במיוחד את היום השני של חג השבועות. לכל אחד מאיתנו יש סדר בחג – הלימוד בלילה, קריאת מגילת רות וה'אקדמות' וכו' – ואולי אין לנו די פניות לעסוק בדמותו של הבעל שם טוב. ובכן, ראוי לנו בשבת הקרובה, בבחינת היום השני של חג השבועות, להקדיש את הזמן להתקשר לדמותו, ללמוד עוד מתורתו, והרי לכל אחד יש שפע סיפורים ואמירות שהוא שמע אודות הבעש"ט. זה אפוא הזמן להידיבק בהם.

אגב, בעניין הקשר המיוחד בין הבעש"ט ליום השני של חג השבועות, ראוי לציין לדברי הרבי המפנה את תשומת לבנו לדבר המעורר את הלב. בימים אלו מסתיים בשיעור התניא היומי – הנפרס על פני שנה תמימה, מ"ט כסלו ל"ט כסלו – החלק הראשון הנקרא 'ליקוטי אמרים', ומתחילים ללמוד את החלק הבא הנקרא 'שער הייחוד והאמונה'. מדובר בחיבור בן 12 פרקים הנמשך מספר שבועות, והוא אוצר יקר ערך מיסודות האמונה ויסודות החסידות. אוסיף שבעבר ראיתי המלצה חמה של הרב יעקב משה חרל"פ שכתוב למישהו כמה משמעותי וראוי להכיר את שער הייחוד והאמונה בתניא.

ובכן, בחלק הלימוד השייך לשבת קודש ז' סיוון, בפרק א של החיבור הזה, נאמר כך: "הנה כתיב 'לעולם ה' דברך נצב בשמיים', ופירש הבעל שם טוב ז"ל כי 'דברך' שאמרת 'יהי רקיע בתוך המים' וגו', תיבות ואותיות אלו הם ניצבות ועומדות לעולם בתוך רקיע השמיים ומלוכשות בתוך כל הרקיעים לעולם להחיותם. וכתיב 'דבר א'לוהינו יקום לעולם'...". כלומר, הבעש"ט מדבר על כך שהמאמרות בהם ברא הקב"ה את העולם מחיים בכל רגע מחדש את הבריאה. ויושם לב: זהו האזכור המפורש הכמעט יחידאי של הבעש"ט בספר התניא, והרבי הרי"צ שערך את מסלול הלימוד השנתי בתניא דאג כנראה לכך שביום הזה נלמד מתורת הבעש"ט. מפעם. הלא כן?

חברים יקרים, לחיים! כמה טוב שהתוודענו על דמותו המיוחדת של הבעש"ט, ועוד יותר שנוקיר ונשמח על כך שיש לנו עוד יום מעין יום טוב – השבת הסמוכה לחג השבועות. יהי רצון שנתברך בהתחדשות בתורת הבעל שם טוב ובהתקשרות נשמית לכל המתנות שנתן לנו ריבונו של עולם במעמד הר סיני. לחיים לחיים.

הוא היה מלווה אותם ל'חדר'
ואומר איתם "שמע ישראל",
"ברוך הוא וברוך שמו", "אמן",
ו"אמן יהא שמיה רבא", ואחר כך
היה מחזיר אותם הביתה. כעבור
שנים התבטא הבעל שם טוב
שהימים הללו היו המאושרים
ביותר בחייו

כידוע, בחוץ לארץ עושים בכל חג יום טוב שני של גלויות. ואמנם אנחנו נמצאים בארץ ישראל, אבל השנה גם לנו יש מעין יום טוב שני – חג השבועות נצמד לשבת, וכך גם יום השבת מקבל ממעלתו של חג השבועות. והנה, תראו איזה מילים נפלאות אומר הרבי מלובביץ' בשם חמיו הרבי הרי"צ: "הבעל שם טוב חיבב ביותר את היום השני של חג השבועות. ומידי שנה היה עורך בו סעודה מיוחדת. המגיד ממזריטש, תלמידו וממלא מקומו של הבעל שם טוב, הסביר את טעם החביבות בכך שהיום השני של חג השבועות הוא 24 השעות הראשונות לאחר שקיבלו בני ישראל את התורה", וזו בהחלט סיבה למסיבה.

עוד סיפר הרבי הרי"צ על מנהג של צדיקים לחזור בחג השבועות על תורה מהבעל שם טוב יחד עם סיפור. אני מציע גם לכם – כל מי שמתוועד איתנו תוך כדי שהוא קורא את הדברים בחג – שיחזור בבית או בפני החברים על דבר תורה מהבעל שם טוב ויספר סיפור ששמע או קרא עליו.

לחזור להיות ילד

ובכן, אתן גם אני את חלקי. הרבי הרי"צ מספר שהבעל שם טוב, שנים רבות לפני שלמד תורה עם מבוגרים, למד תורה עם ילדים. הוא היה מלווה אותם ל'חדר' ואומר איתם "שמע ישראל", "ברוך הוא וברוך שמו", "אמן", "אמן יהא שמיה רבא", ואחר כך היה מחזיר אותם הביתה. כעבור שנים התבטא הבעל שם טוב שהימים הללו היו המאושרים ביותר בחייו.

כידוע, הבעל שם טוב לקח מאוד ברצינות את עניין החינוך, ובאמת כל זה נוגע לכל אחד מאיתנו שיכול להיות גם הוא בבחינת הבעל שם טוב. מי שיש לו ילדים בגיל חינוך, ודאי שיוודע מה לעשות עם הדיבור הזה. וגם אם הילדים כבר מעבר לגיל חינוך, יש לנו את הילד שבתוכנו שאפשר לעורר אותו להסתכל על הדברים הפשוטים בראייה ילדית. לפעמים הכוונה במובן של חסר בהשכלה וידיעות, אבל לפעמים ראייה ילדית זה גם להסתכל על הדברים ברענונות, במבט חדש. וכך עלינו להתייחס לאמירות הבסיסיות השגורות על לשוננו – "שמע ישראל", "ברוך הוא וברוך שמו", "יהא שמיה רבא" וכדומה.

והנה גם סיפור מהבעל שם טוב שאולי הוא מהסיפורים היותר ידועים, אבל זה הזמן לשמוע אותו ברענונות, כאילו לא שמענו אותו מעולם, וכל שכן שהדברים נוגעים למי שבאמת מעולם לא שמע אותו. פעם אחת ישבו הבעל שם טוב ותלמידיו בבית המדרש. באותה שעה עבר ברחוב גוי עם סוסו ועגלתו, והנה שקעה העגלה בבוץ עמוק והגוי לא הצליח לחלץ אותה. הכניס הגוי את ראשו לחלון בית המדרש וביקש מהתלמידים שיצאו ויעזרו לו לחלץ את העגלה. התלמידים התחמקו והשיבו שאין בכוחם לעזור לו, ואז ענה להם

ללמוד וללמד

תואר שני M.Ed. תואר שני בקצב שלכם

בית הספר המוביל ללימודי תואר שני

שנה אחת בקמפוס*

ניהול וארגון מערכות חינוך:

גברים: יום א' 16:00-22:15

נשים: יום ג' בוקר 9:00-15:20 / ערב 16:00-22:15

ייעוץ חינוכי:

גברים: יום א' 16:00-22:15

נשים: יום ב' 16:00-22:15

מילואמיניקים, אוהבים אתכם!

הטבה למשרתי מילואים: מלגה על סך 2,000 שקלים למשרתים מעל 60 יום בשנת 2026**, בנוסף למתווה הקלות מיוחד לזכאים.

שליחות חינוכית משמעותית

הכשרה מקצועית איכותית

סביבת לימודים תומכת

מגוון מלגות ייחודיות

אפשרויות מימון ומלגות לזכאים (החזרי שכ"ל, קרן שכ"ל, הסתדרות המורים, מלגות דיקן וכו').

שילוב למידה היברידית ומקוונת

אווירה תורנית

ההישגה לשנת השכ"ז בעיצומה

חפשו בגוגל:

תואר ב"אורות ישראל"

רח' הרב צבי שטיינמן 3, רחובות | 1-800-500-210 | harshama@orot.ac.il

תואר ראשון: 052-4004545 תואר שני: 052-5001313

* הלימודים יתפרסו על פני 3 סמסטרים בקמפוס (ייעוץ חינוכי - סמסטר רביעי). | ** בכפוף לתקון. אין כפל מלגות | *** בנוסדות האקדמיים במגזר הדתי בישראל, בהיערכותם ללימוד מרוחק ובחויית הלימוד בימי הקורונה, על פי סקר מיוחד של התאחדות הסטודנטים באמצעות "מאגר מוחות" 2020. | פתיחת התוכנית מותנית במספר הנרשמים | חלק מהלימודים מתקיימים בימים מרוכזים. | טל"ח.

מכללת אורות ישראל קמפוס מורשת יעקב רחובות

כאיש אחד

**אחדות ישראל במשנת
כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש זי"ע**
תוכנית לימוד לרגל
יום ההילולא ג' תמוז תשפ"ו

לומדים

4 שיחות מחוברת הלימוד
שתופץ לקראת חג השבועות בבתי
הכנסת ובחנויות ספרי אור החיים

נבחנים

בסמיכות ליום ההילולא ג' תמוז
במקומות שיפורסמו בסמוך למבחן
(יתקיים גם מבחן מקוון)

מקבלים

מלגה לרכישת ספרים ומזון:

70% ומעלה < 80 ₪

90% ומעלה < 150 ₪

במוקדי
המבחנים
שי לכל
נבחן
הספר אוצר
לקוטי שיחות -
כלל ישראל

הרשמה

עמדות נדרים פלוס < לב לדעת
< רישום לתוכנית לימוד
כלל ישראל

במייל LLadaat@gmail.com

בטלפון 072-221-9050
(מענה אנושי בין השעות 15:30-13:00)
- ניתן להשאיר הודעה בקול ברור
עם שם פרטי, משפחה,
מספר זהות ומספר טלפון)

לב
לדעת

תפארת שמשון

אהרן רזאל
אישית

ריצה במעלה ההר

מאז שניתנה תורה, ליהודי אף
פעם לא משעמם...

למשל, בדואר, בתור הארוך - אינני
מהסובלים שם. ולמה? ליהודי תמיד יש מה ללמוד
ולהספיק. אני מתיישב לי, רגוע, ופותח ספר קודש
קטן שהבאתי עמי, אם זה פרשת שבוע ואם זה
הדף היומי. מה לי פה בסניף העמוס אנשים קצרי רוח ומה לי בבית...
עד כדי כך, שלעיתים אחרי שכבר הגיע תורי ואספתי את מה ששלחו
לי, אני חוזר ומתיישב ללמוד. כך שאם תראו אותי פעם לומד פרשת
שבוע בסניף דואר, זה לא אומר שאני מחכה למשהו, ייתכן וזה השלב
בו חזרתי לשבת... (חח).

כך גם בנסיעות לפגישות ועניינים שונים, יש בי התלבטות: מחד
גיסא, עם הרכב זה יותר מהר ויעיל. מאידך גיסא, הפקקים, החניה,
הצפירות והמלחמה בכבישים משכנעים אותי לצאת ולעמוד בתחנה. ואז
מגיע הרגע שאני מבין למה בחרתי ב'אגד'. אני מתיישב ופותח ספר...
אוחחח, תענוג גדול. כמעט ושכחתי מהפגישה או מהיעד. 'שניים מקרא'
בנחת באמצע השבוע. איזו ערגה מתפשטת בלבי! געשמאק אמיתי.
חידושים יורדים ועולים בי כמו בסולם יעקב... מהנוף הנשקף בחלון,
מההתבוננות, ומהזמן הגנוב הזה שנוצר.

בעוד אני עוצר בעלייה, מתנשף,
עבר רכב והציע לי טרמפ עד צפת.
לרגע זה היה מפתה, אבל מיד חייכתי
בליבי, בעיקר בגלל הנמשל העמוק של
הסיטואציה

זה הסוד של לימוד התורה. זה לא רק מה שכתוב באותיות או התוכן -
כמו העובדה שזה ניתן כבר לפני למעלה משלושת אלפים שנה! החלק
שלך הוא כל השאר: איך אתה לומד, מתי, מה עשית לפני, אחרי, עם מי,
מה התחושה בלב בזמן שאתה קורא, האם אתה מרגיש שאתה חייב לרוץ,
או שמא אתה נמצא במקום שהכי הכי היית רוצה להיות בו. וזה לא קל.

בעולם הספרות שואלים: מהי שירה? ועונים: כל מה שלא עובר
בתרגום... השירה היא כל מה שמעבר למילים. אני אומר עכשיו בגרסה
יהודית: מה זו מצוות עסק התורה? כל מה שמעבר למילים הקדושות
שקיבלנו בהר סיני. הלמדנים אומרים שהעיקר הוא העמל. החסידים
אומרים שהעיקר הוא התענוג, אהבת ישראל, התפילה שלפני והקשר
לבורא עולם. והכל נכון!

בשבוע שעבר, בטיול משפחתי, עצרנו במעיין המתוק במורדות העיר
צפת, 'עיני ליאור'. כיוון שהתחלתי לעשות כושר, ניצלתי את הזמן לעשות
את הריצה היומית. שלפתי את הסניקס שלי ויצאתי לרוץ במעלה
הכביש, בואכה צומת בירייה. בעוד אני עוצר בעלייה, מתנשף, עבר רכב
והציע לי טרמפ עד צפת. לרגע זה היה מפתה, אבל מיד חייכתי בליבי,
בעיקר בגלל הנמשל העמוק של הסיטואציה: שנינו בדרך לצפת, אבל
אני בעצם לא מעוניין להגיע... אני מעוניין בעמל הדרך, בריצה עצמה.
הקב"ה נתן לנו את התורה לפני שלושת אלפי שנים ויותר, ומה הוא
מבקש? שנעסוק בה ונאהב אותה כל אחד לפי יכולתו. הוא מחכה
שנשאל. נענה. נלמד בעמל. נחדש. נחיה עליה וגם נמות. והאור שבה
מגיע דווקא מהזיעה הזאת של הריצה במעלה ההר.

איך שר מתי כספי בילדותי: "מה זאת התורה? מה היא מבקשת? את
ימיי, את לילותי ולא די".

חג שמח!

לעורר ליבי

בְּכָל־לַבְבְּךָ-14

יום שני | ז' בתמוז | 22.6 | בנייני האומה ירושלים

הרב שמואל אליהו לעורר ליבה של האומה	אלומה לב כהן להתעורר ולבחור בחוט הדק של הטוב	הרב בן ציון אלגאזי אש בוערת עד לב השמים	רננה שפירא לב פתוח. לב אמיץ. לב בוער	הרב חגי לונדין לעורר ליבי בניגון	הרב אליעזר קשתיאל "והצנע לכת עם הצניעות כשורש לצמיחת הלב	10:00-11:00

הפסקה

הרב ראובן ששון מכל משמר נצור ליבך כי ממנו תוצאות חיים	הרבנית ימימה מזרחי "תחת התפוח עוררתיך", על שצמחה במלחמה ההתמודדות הנשית	הרבנית נעמי שפירא אוזר ישראל בגבורה	הרב אליעזר קשתיאל "והצנע לכת עם הצניעות כשורש לצמיחת הלב	צביקה מור לעורר ליבי לאהבתך	הרב בן ציון אלגאזי אש בוערת עד לב השמים	11:30-12:30

התכנסות מרכזית
עם מו"ר הרב יעקב אריאל

12:30-13:15

הפסקת צהרים

הרב יהושע שפירא לעורר ליבי	דיצה אור כְּאִשֶׁר אָתָּה יוֹשֵׁב כְּמִלֵךְ בְּשִׁבִי	עדן הראל תורה יחפה.. למצוא את האינסוף בתוך הבית העמוס	איטל כהן ליבי ובשרי- תפילת נשים	הרב ליאור אנגלמן לעורר את הלב לחיים בהודיה	הרב שניאור אשכנזי הגבורה וההשראה איך לחנך לגדלות?	14:00-15:00

הפסקה

הרב אברהם זרביב כי ה' מתהלך בקרב מחניך	חנה כהן אלורו לעורר ליבי זה באחריותי?	הרב אסף נאמבורג גבורה שנגאלת בבית המדרש	הרב שניאור אשכנזי הגבורה וההשראה איך לחנך לגדלות?	הרב פרץ איינהורן עין רואה ולב חומד בעבודת ה' יתברך	הרב דודי דודקביץ 'לעורר ליבי לאהבתך! כי עזה כמוות אהבה' לאהבתי אליך יתברך, או לאהבתך אלי!?	15:30-16:30

הפסקה

הרב מיכי יוספי אהבת עולם אהבתנו	הדס לוינשטרן אני ישנה וליבי ער	הרב אייל ורד נכון ליבי אשירה ואזמרה	תמה בר נתן ונפשי יודעת מאד	הרב דודי דודקביץ לעורר ליבי לאהבתך! כי עזה כמוות אהבה' לאהבתי אליך יתברך, או לאהבתך אלי!?	הרב אסף נאמבורג גבורה שנגאלת בבית המדרש	17:00-18:00

הפסקה

"לעורר ליבי לאהבתך"- התוועדות מרכזית
הרב יהושע שפירא ויאיר כהן בליווי חבורת מבקשי פניך"

18:30

לפרטים נוספים <

מעורב בישיבה נפרדת נשים גברים

בלי תורה!?

לא הציק להם, הם פשוט נהנים לעשות רע.
בא לך להקיא, אתה לא רוצה לחיות בעולם רע, אתה בגדול שואף
לטוב בחיים שלך.
באסה! הטוב הוא הנציגות והתוצאה של התורה בעולם.
עולם בלי תורה הוא עולם בלי טוב.

אחרי שחגגת על העולם עד הסוף, נהנית מכל מה שאפשר ליהנות
אתה מתחיל להרגיש איזו תחושת מיצוי, משהו בסגנון: חלאס, כבר
עשיתי את זה, וגם את זה, מה הלאה?
כמו התחושה בלאכול את אותו
סטייק חודש שלם.
פשוט לא יכול להיות
שאתה כאן רק כדי להעביר
את הזמן, בטוח יש משהו מעבר.
משהו מעבר? מצחיק אחד.
תכלית זו מילה לעולם של תורה.
בעולם נטול תורה התכלית
איננה.

אחרי הרבה מחשבה הגעת
למסקנה שמישהו שם אותך כאן,
בעולם. היית רוצה ליצור איתו קשר,
לדבר איתו, לדעת מה הוא רוצה ממך.
אבל איך אפשר לדעת? אתה הרי לא
רוצה לצאת ליצן ולהמציא מה רוצים
ממך, אתה רוצה דברים ודאיים. היית רוצה
לדבר עם מי ששם אותך כאן ושהוא ידבר איתך,

ייתן לך הוראות.
חבל שאין לך תורה בעולם שלך.
קשר עם ה' מתחיל ונגמר בתורה.

קאט! קאט! קאט!
התרגיל הזה מגניב, וזו רק נגיעה פצפונת, אבל הוא ממש לא בכיוון.
קודם כל חכמים מלמדים אותנו שבלי מתן תורה העולם פשוט לא
היה ממשיך להתקיים, אז כל המלל הארוך מיותר.
אבל האמת עוד יותר מחייבת.
ממה שעשינו עכשיו נשמע שהתורה היא פיצ'ר מטרורף שמשרדג
את כל העסק. כאילו יש עולם, ולעולם הזה יש תוסף שמכניס בו כל
מיני דברים חשובים וחיוניים.
זו טעות קריטית. תסובכו את המצלמה 180 מעלות.
התורה קדמה לעולם, וזה אומר שהעולם נברא בשביל התורה ולא
הפוך. התורה היא אור ה' שמופיע בעולם, הנציגות של רצון ה' בעולם,
בלי זה לעולם אין כיוון וגם לא זכות קיום. התורה היא לא הפיצ'ר של
העולם, העולם הוא הפיצ'ר של התורה.
כל זה נכון. אבל גם זה חוטא לאמת.
התורה היא שעשועי המלך בעצמותו, וזה משהו שאף אחד מאיתנו
לא מבין, אבל משם הכל מתחיל ושם הכל נגמר.
שנוכה לקבל תורה בשמחה ופנימיות.

לקורא החביב שהתורה משעממת אותו עד מוות,
שהגמרא לא בשבילו,
שהלימוד לא זורם לו,
ובאופן נסתר ולא רשמי היה מעדיף שאולי בכלל לא נקבל אותה.
ממש בשבילך אני מנסה לעשות כאן משהו קצת מאתגר: לנסות
לדמיין עולם בלי תורה.

אתה קם בבוקר, החיים דבש, לא צריך ליטול
נטילת ידיים, גם תפילה אין, לא תפילין לא
אתה יכול פשוט להתקדם לכיוון האוכל.
אתה גם יכול לאכול לחם להנאתך,
אין ברכת המזון ככה שאתה בעצם
לא מאבד זמן יקר (חצי דקה של
מלמול לא ברור).
זהו. יש לך יום שלם
לעשות פשוט מה
שבא לך. ממש
מה שביה
הרשימה
הסודית
שיש לך בכיס
ליום שבו יהיה מותר הכל?
זה הזמן לממש אותה!
להתפרע על העולם הזה
בלי חשבון.
איזה כיף!

דבר ראשון אתה מחפש את הארנק
השולחן, יש לך שם כסף וכרטיס אשראי. לא! אין מצב!
לא שם. אתה מנסה לברר עם האנשים שסביבך אם מישהו ראה אותו,
אבל כולם מכחישים. ברור שמישהו מהם משקר, אולי בכלל כולם
משקרים, אבל אין לך הוכחות.
איך הגעת לסיטואציה הזויה כזו, שאפילו חפצים אישיים פשוטים
כבר אי אפשר להשאיר באופן בטוח?
מצחיק אחד, מאיפה אתה חושב שהמוסר הגיע לעולם?
ככה זה. אין תורה - אין מוסר.

בוא נתקדם קצת. אתה מסתובב ברחוב, נהנה מהחופש, ומולך
פתאום זקן מועד ונופל על המדרכה. מוזר, אף אחד לא עוצר אפילו
לא לשניה, הוא פשוט לא מעניין אף אחד. בא לך לצעוק ולהסביר
לאנשים שלהתעלם ממצוקה של מישהו זה דבר איום ונורא. אבל
להפתעתך אתה מגלה שגם לך לא ממש אכפת מהזקן הזה. הוא נפל?
שיסדר. הזוי!
אל תתפלא. אתה בעולם בלי תורה, אכפתיות וחשיבה על האחר
לא נמצאים בלקסיקון.
בלי תורה פשוט אין רגישות לאחר.

באחד מהמועדונים ש'זכית' לבקר במסגרת השחרור שלך אתה רואה
קבוצה של נערים מפרקת לאיזה מישהו את הצורה. זה משהו שבשום
שלב בחיים שלך לא ראית, רוע לשם הרוע. הוא לא עשה להם כלום,

"את התורה קבלנו ממושה רבנו עצות לקיום התורה קבלנו מרבינו"

רבי נתן

נהר-דינה

בית המדרש לתורת
רבי נחמן מברסלב

מתנת
הצטרפות ספר
"כל כתבי רבי נחמן"
207 מצטרפים
חדשים
ממודעה זו

בית מדרש וירטואלי ללימוד תורת רבי נחמן
עם קהילת חברים תומכת ואוהבת

בית מדרש "בוקר"

לימוד יומי בספרי רבי נחמן

ימים א'-ה' בשעה 8:30/9:00 בבוקר | פתוח לכולם ללא עלות

לומדים
התבודדות
הרב מאור קריו

סיפורי מעשיות
עם עצות
לחיים טובים
שאולי חיון

הנקודה
השייכת לליבי
שיחת חברים
מיכי יוספי

אנפין נהרין
ליקוטי מוהר"ן
לבעלי עסקים
נפתלי פומברג

מוחין דגולות
בספרי רבי נחמן
הרב נתן כהן

ליקוטי מוהר"ן
בהבנה
הרב דן לוינזון

סדרות מעמיקות בשעות הערב

פרשת שבוע ע"פ רבי נחמן
הרב עופר גייסין

סדנאות בנושאים מתחלפים
הרב ארז משה דורון

לגברים ונשים | בית מדרש בוקר - ללא עלות
מנוי על האפליקציה - 47 ₪ לחודש
מנוי על הקהילה - לוווי בוואצאפ ומכגשי חברים 97 ₪
להצטרפות כנסו לאתר nahar.org.il
או שלחו הודעה לוואצאפ 058-4488148

באוויד, ביבשה וביא... תורה וצור תודה!

תורה במילואים - זה כיף איתמר מנחם

בשגרת המילואים לא קל למצוא זמן ללמוד, אבל בכל זאת אני משתדל ללמוד בכל הזדמנות מתאימה. ספציפית אני משתדל להתמיד ברמב"ם היומי. אני לומד כמה שאני יכול, קטעים קצרים או ארוכים, תלוי בכמות זמן שיש לי.

כיף, כיף ללמוד את הרמב"ם. הוא פשוט גדול, ענק שבענקים. כיף ללמוד ולהבין איך הוא רואה את הדברים. יש דברים שהם פשוטים ויחסית קלים להבנה, ויש דברים עמוקים יותר אבל גם אותם הוא מעביר לנו בפשטות שכזו.

אני שמח מאוד ללמוד את הרמב"ם, והלימוד עוזר לי גם בתחומים נוספים - אפילו בראייה הכללית של החיים, כי באמת בספר משנה תורה מדובר על הכל.

כמובן, כל אחד לומד במקום שליבו חפץ ויש עוד הרבה ספרים שכדאי צריך ללמוד, אבל הרמב"ם הוא נדבך חשוב מאין כמותו. לימוד בזמן המילואים הוא די מאתגר, כשאתה צריך ליזום בעצמך להתנתק מכל מה שקורה מסביב, אם זה בלחיימה, אם זה במעצרי מחבלים - אנחנו נמצאים באיר"ש כרגע - ולייצר או למצוא את הזמן לזה. יש לי רמב"ם במהדורת כיס, והוא נמצא עלי כל הזמן. אם יש לי זמן בגי'פ או בכל מקום אחר, אני פשוט מוציא אותו מהכיס וקורא. זה נוח לי, זה זמין לי, ואני ממש שמח מצעם הלימוד וגם מצבירת הידע.

בתוך כל מה שקורה מסביב, כשאנחנו כבר בסבב מילואים שביעי, הכי כיף זה לשלב ספרא וסייפא. נסו בעצמכם ותראו.

לא בשמים היא סא"ל א'

אני משרת כמג"ד שריון קרוב ל-450 ימים, כעת עומד לקראת סבב חמישי בעזה, וברוך ה' מצליח להתמיד בדרך היומית.

התחלנו את המלחמה לקראת סוף קידושין. שלוש הבבות ומסכת סנהדרין ליוו אותי בשלושת הסבבים הראשונים. בסבב הרביעי היינו במסכת מכות, ועכשיו ברוך ה' אנחנו בעיצומה של מסכת חולין.

אשתף בכמה אנקדוטות:

עם פרוץ המלחמה היה לי קצת קשה להתמיד בקביעות, ואז נזכרתי בכתבה שראיתי על אבינועם אמונה שמספר שכשהוא היה מג"ד 101 בצוק איתן, בשבועיים הראשונים הוא לא עמד בקצב של הדרך היומית, ואחר כך הוא התחיל להשלים במקביל להתקדמות עם המסלול, וכך הוא הצליח.

הסיפור שלו נתן לי כוחות, ובעקבותיו הצלחתי גם אני. החלטתי שאני לא חוזר אחורה אלא ממשיך להתקדם לפי הקצב של כולם, ובמקביל משתדל לסגור את הפער. זה קרה בדיוק כשבדרך היומית הגיעו לפרק הכונס דף ס', כמדומני, וקלטתי את הפער שיש ביני לכולם, ופתאום נזכרתי בשיר של מוטי שטיינמן על פרק הכונס והערך של כל דף. אמרתי לעצמי: יאללה, זה סמלי, אני אצטרף לקצב של כולם בפרק הכונס ובמקביל אשלים את כל בבא קמא מההתחלה עד לשם. ובאמת, ברוך ה' הצלחתי לסיים את בבא קמא עם כולם.

קוריוז שני: בדרך האחרון של מסכת מכות מופיע הסיפור המפורסם של רבי עקיבא וחבריו שראו שועל יוצא מבית קודש הקודשים, שחבריו בכו ורבי עקיבא צחק. באותם ימים בדיוק היינו בסבב רביעי בעזה, וראינו שועלים יוצאים מהמנהרות שלהם... חשבתי לעצמי: על השועלים שהולכים כאן בטח לא צריך לבכות. אפשר אפילו לחייך ולומר שאם התקיימה הנבואה הזו, ודאי יתקיימו גם הנבואות האחרות. ובאמת, ברוך ה' הגענו להיכן שהגענו - שחרור החטופים והמצב המדהים שצה"ל נמצא בו כיום ברצועה תחת אחיזה של שטחים נרחבים.

הטיפ שלי: כוננות עם שחר. זה הזמן הכי טוב, בטח למפקדים. כולנו ערים בכל מקרה. לי עשה טוב מאוד קפה שחור לצד דף יומי בגרסאות המוקטנות, בחוברות של 'ושננתם'. הן היו תמיד איתי - בתיק, בהאמר, בחפ"ק, בטנק. כך אפשר לפתוח ולהספיק ללמוד את הדרך היומית לפני שהיום מתחיל, וזה נתן כוח לכל היום.

ברכותיי לכל הלומדים, המשתדלים והמתמידים. לא בשמים היא.

חג שבועות
שמח!

מדרשת נועם-אביב

מדרשה שנותנת מקום לשאלות,
עוגן של תורה, וליווי אמיתי לשנים שמעצבות אותך.

יום שכולו תורה

ערכי כבוד אנשמה

מעטפת מאוהב של מדרשה

אוני
אישי

חבורה
איכותית

בניית קומה
רוחנית

אמור תורה
חי ונוצץ

עליה קהילות
משמעותיות

מדרשת נועם-אביב
ע"ש נועם בהגון הי"ד

לפרטים ותיאום ראיון: 1800-071-500
צוף חנה: 055-6850221

המכללה האקדמית לחינוך בחולון

כאוויד, ביבשה וביא... תורה ואור תורה!

חיים במדבר גלעד ונטורה

אני בן 22, מנס ציונה, ומשרת כקצין בחיל האוויר.

לפני הקצונה שירתתי בכסיס חיל האוויר בדרום, ושם השתדלתי ללמוד חסידות מכל מיני ספרים שהייתי קונה ומנסה כמה שיותר לקבוע עיתים לתורה. יש שם בית כנסת קטן, וזאת הייתה הפינה שלי - שם הייתי יושב ומתפלל ולומד.

היה לי שם חבר טוב, בחור דתי שלא היה חשוף קודם לחסידות. מאוד התחברתי אליו, וכשלמדתי חסידות הוא היה מתעניין מה אני לומד, ובעקבות זאת התחלנו ללמוד יחד. די מהר הוא התלהב על ההשקפה החדשה על החיים, על התורה והכל, ואני הרגשתי שזה דבר גדול להעשיר חבר בהסתכלות מרעננת על מה שהוא הכיר מאז ומתמיד.

אני זוכר שהגיע חנוכה, וכתוב בספרים שיש עניין ללמוד תורה ליד הנרות. ישבתי ולמדתי, ופתאום הצטרף אליי חבר לא דתי והתחלנו ללמוד. זה היה מדהים. לא היה לו רקע בלימוד תורה, ופתאום הכנסתי אותו ישר למים העמוקים, והוא הבין ותפס והתעניין מאוד.

בבית הכנסת הזה היו כל מיני ספרים טובים, והם ממש החיו אותי - כמו מים בלב המדבר. אחד מהם היה תורה אור של אדמו"ר הזקן עם פירוש. התחלתי ללמוד אותו ברצף, ולקחתי ממנו הרבה החלטות טובות.

אגב, אותו חבר דתי שהייתי לומד איתו חסידות, כשהוא השתחרר הוא קנה לי במתנה ספר חסידות וכתב לי הקדשה מיוחדת. זה היה מאוד מרגש להבין איזה שינוי הוא עבר בחיים ושהיה לי חלק בכך.

עירוב בחאן יונס הרב אברהם רינת

מומחה בנושא עירובין, מספר על חברו הרב שלמה ריימן, ר"מ בישיבת ההסדר לב התורה

יותר משבועיים אחרי השביעי באוקטובר, יום חמישי, התקשר אלי חבר קרוב, הרב שלמה. הוא שירת במילואים בהנדסה קרבית, והיה בכוננות כניסה לעזה בקיבוץ גבעת ברנר. הוא שאל שאלות ביחס להקמת עירוב לשבת הקרובה, שלח תמונות, והשתדלתי לתת הנחיות מרחוק להעמדת עירוב מינימלי בין המבנה בו הם ישנו לבין חדר האוכל ובית הכנסת. ביקשתי ממנו ליתר בטחון לשלוח תמונות לאחר ביצוע, כדי לוודא שהכל נעשה כראוי. למחרת, יום שישי, שלחתי לו הודעה: "הכל בסדר? הסדרת? שלמה לא קיבל את ההודעה ולא ענה... השבת כבר נכנסה, ובליבי תפילה ששלום לשלמה ושלום לעירוב שלו.

לאחר מספר ימים התברר לי ששלמה נכנס יחד עם הפלוגה שלו לעזה. את העירוב בגבעת ברנר הוא לא הספיק לעשות, ואת הפלאפונים לקחו להם, כך שגם לא היה באפשרותו לעדכן אותי שהם נכנסים. במשך חודשיים שלמה והצוות שלו עברו מבית לבית ומאיתור לאיתור. איתרו מנהרות ותשתיות טרור, מיקשו, מלכדו, פוצצו, וסיכנו את חייהם למען כולנו.

במהלך החודש השלישי של השהייה בעזה הייתה ירידה באינטנסיביות של הפעילות, ונשארו להם במהלך היום זמנים פנויים בכוננות להקפצה בהתאם לצורך. שלמה וחבריו החליטו לנצל את הזמן הפנוי ללימוד תורה, אבל בעקבות מחסור בספרים, וללא גישה לפלאפון או מחשב, החבר'ה ביקשו שישלחו להם ספרי קודש.

לאחר מספר ימים צוות האספקה הוריד ארגז ספרים בבית בו הם השתכנו בחאן יונס. שלמה בחן את ארגז הספרים, וראה שהוא גיבוב של ספרים בדרך לגניזה. כנראה גבאי בית כנסת כלשהו החליט שלא נעשה בהם שימוש זמן רב, ואולי בעזה יהיה בהם שימוש...

הוא נבר בארגז, ופתאום בין ספרי אסופות, קונטרסים שיצאו לאור לרגל שמחות וספרים בשפות שונות, הוא מצא כרך של משנה ברורה. בפליאה הוא בדק מדוע כרך של משנה ברורה הושלך לארגז הספרים למשלוח, ואז גילה שמדובר בחלק ד' העוסק בהלכות עירובין...

לא נעים, אבל היה נראה לשלמה שהוא הבין מדוע הספר צורף לארגז. אבל הוא שאל את עצמו: מה אעשה עם הכרך הזה? מאיפה מסתכלים על ההלכות האלו? מה זה תיקון מבוז? מה זה שיר בעירוב של עיר? איך זה רלוונטי אלי דין אמת המים העוברת בחצר?

בהחלטה של רגע, וקצת מחוסר ברירה, הוא החליט יחד עם החברותא שלו לצוות ללמוד את הלכות עירובין למבחן של הרבנות הראשית, שם בחאן יונס.

והנה הדובדבן. שלושה ימים לאחר שיצאו מעזה, נבחנו שלמה והחברותא שלו על הלכות עירובין במסגרת מבחני הרבנות, לא לפני שהספיקו לבנות עירוב - הפעם בחאן יונס...
אשרי העם שאלו לוחמיו!

תואר שני במכללה ירושלים

93% מסיימים את התואר השני
מיד בסיום תקופת הלימודים

מסלולים נפרדים
לנשים ולגברים

למידה היברידית
מותאמת אישית

מובילים
במספר
הסטודנטים מבין
כלל המכללות
בארץ!

1+1 תעודות נלוות לתואר: גישור/הוראה מתקנת/תזונה נכונה ועוד

שנה אחת! < יום בשבוע
החזר שכר לימוד לזכאי משרד החינוך

**הוראת
המדעים
והמתמטיקה**

טכנולוגיה מתקדמת ויישומית

+ תעודה בהדרכה
לתזונה נכונה

**הוראת תושב"ע
ומחשבת ישראל**

לנשים - ביבליותרפיה

+ תעודה בכלי גישור

גברים - מנהיגות רבנית

+ תעודה רבני קהילות

**ניהול וארגון
מערכות חינוך**

עיצוב זהות וסימולציות בניהול

+ תעודה בהוראה מתקנת

ייעוץ בית ספרי / פרטי / קהילתי

+ תעודת הדרכת הורים טיפולית

*לימודים עד פסח תשפ"ח

**ייעוץ
חינוכי**

הנחות למילואימניקים ונשותיהם • מלגות והנחות

מי שאוהב שלום רודף שלום

אתם נגד פילוג? סולדים מאלימות? אם כן, אל תשבו בשקט. צאו להפגין, פרסמו פוסט, העלו את המודעות. או שלא?

כולנו רוצים שלום, מזדעזעים מהתבטאויות ארסיות ונרתעים מקטטה. זו הסיבה שכשאנחנו שומעים על אחת כזו אנחנו ממהרים לזעוק נגדה. אבל דווקא מכיוון שהמטרה שלנו טובה – כדאי שנשים לב אם במחאה שלנו אכן קירבנו אותה: האם הרבינו שלום בעולם, או שאולי דווקא התזנו להכות עוד קצת שמן? בעקבות רצח ימנו בנימין זלמן ז"ל, כתב העיתונאי שי גולדן ש"פחד אלהים כאן להסתובב ברחובות" וש"האלימות היא קו משמעותי מאוד בצירור תמונת פנינו".

בתגובה, העיתונאי חנן עמיאור הציג לפנינו נתונים: בישראל אחוז הרציחות נמוך בהרבה מהממוצע (3.5 מקרים ל-100,000 איש, לעומת 5 במדינות המפותחות), ואם מפחיתים את כל הרוצחים מהחברה הערבית ונשארים רק עם היהודים – הכמות מתכווצת דרמטית (0.67 לעומת 5), "מה שמציב את החברה היהודית בישראל כאחת החברות הכי פחות אלימות בעולם". וזה נכון גם בסוגי אלימות אחרים. כמוכן אנחנו שואפים ל-0%, אבל מתברר שהאלימות היא ממש לא קו משמעותי בצירור תמונת פנינו.

כשקראתי את זה נזכרתי שבשנים שבהן אוטובוסים התפרצו כאן על ימין ועל שמאל בנות מהכיתה שלי טענו בלהט שהיום כשאתה יוצא מהבית – 50% סיכוי שאתה חוזר ר-50% שלא. הייתי מתוסכלת שלא הצלחתי להסביר שהעובדה שיש שתי אפשרויות – לא אומרת שהן מתחלקות חצי-חצי (אבל אז באמת היה פחד אלהים להסתובב ברחובות).

מול הנתונים שהוכיח עמיאור, ענה לו גולדן: "אתה רואה אלימות כנתון סטטיסטי ואני רואה אותה כעניין של תחושה. לאנשים אין ביטחון ללכת ברחוב ועל זה המאמר". ברגע הראשון זה נשמע לי מצחיק, ברגע השני הבנתי שזה רציני:

אם אובייקטיבית המצב אצלנו טוב מאוד, ובכל זאת קיימת תחושה כזו – מי יוצר אותה? אם אכן אנשים חיים בפחד שלא קשור למציאות – אולי משהו מעביר להם את המידע באופן לא-נאמן, ומעורר אצלם בהלה כשאינו לה סיבה? שי?

כעבור כמה ימים שמעתי עוד דוגמה נהדרת לאותו דפוס, בהסכת מוצלח שבו ראיין השחקן יוסי מרשק את העיתונאית עירית לינור. על תקופת הרפורמה טען מרשק: "אנשים הרגישו

שנכנסים להם בחיים. באו, חנקו אנשים... (ידו לופתת את גרונו)". לינור: "איך חנקו?" "חנקו, מטאפורית". "תסביר לי". "ברפורמה חנקו אנשים! "מה היה חנק ברפורמה?" "לבוא, ולשנות את כל הדברים האלה". "איזה כל הדברים?" "את כל החוקים, את כל הדברים, לשנות דברים בסיסיים!" לינור: "אתה מדבר איתי על רגש, כי אתה לא יודע מהם הדברים שהיו גורמים לחייך להיות בלתי נסבלים". מרשק: "בסדר, אני מדבר מהרגש, הרגש מאוד חשוב לי!"

אם מדובר בעיקר ברגש (שאני מסכימה לגבי חשיבותו) ולא בעובדות (שאני מקווה שאין חולק לגבי חשיבותן) – לכאורה הפתרון היה אמור להיות קל הרבה יותר; בימינו התברכנו בדרכים מקצועיות לטפל ברגש על ידי דיוק המחשבה. מניסיון אישי בדיכאון-אחר-לידה שחוויתי – אני יודעת שאפשר להרגיש בעוצמה דברים שלא קשורים למציאות, ואני יודעת שאפשר לטפל בכך ולחיות טוב בעו"ה.

האם מרשק וחבריו, שהרגישו חנוקים (ואני מאמינה להם; לפני טבח שמחת תורה נטיתי לחשוב שהם צבועים. בשנים שעברו עלינו הבנתי שהם מאמינים לעצמם. הם באמת מבוהלים עד אימה שנהפוך את נשיהם לשפחות) – האם הם שמו לעצמם מטרה להרגיש טוב יותר בעצמם, ועשו השתדלות להרגיע את רוח הציבור בעזרת בדיקת עובדות, הרמת עיניים למציאות ועימות טענותיהם, או שהייתה להם מגמה הפוכה לחלוטין, שניסתה בכוח לייצר תבהלה מאין?

בדיוק אותו דבר הבנתי לגבי שיח הפילוג בעם.

מי שחי ומסתובב ברחוב – מרגיש 99% אחווה, ו-1% של אנשים עם ילדות קשה שנוהגים לקלל לא רק ביביסטים או קפלניסטים אלא גם את השכן שגרם מהכביסה שלו נפל להם למרפסת.

אבל מי שחי בטלוויזיה ומסתובב בפייסבוק – מרגיש יחס אחוזים הפוך (פעם אפילו אני התחלתי להשתכנע שהעם במצב עגום, עד ששמתי לב שגללתי יותר מדי).

שיהיה ברור – חובתנו לבער את הרע! אבל חובתנו גם להיזהר מלהאמין שהוא חזות הכול, שכמה דגי רק מייצגים ברכת דגים שלמה שפרה ורבה.

השאלה היא למי אנחנו מצטרפים: למי שמאמין בעיניים עצומות ל"עניין של תחושה", מתייחס למריבות קצה כאל תופעה לאומית וכך כמו פיו מקבע אותה כמציאות, או למי שנמצא בחיים האמיתיים (אלה עם "הנתונים הסטטיסטיים"), מכיר פרום הטוב וכך מסייע

לגרף שלו להתרומם לקראת 100%. האלימות היא לא תופעה, הפילוג הוא לא תופעה. (ודאי לא יותר מאשר בקום המדינה, אז החלוקה הייתה קשה וחזתת. היום לכל אחד יש במשפחה גם וגם וגם ולרוב חיים בשלום.) התופעה היא שאנחנו הופכים אותם לתופעה. כן, יש אנשים שאוהבים לחרחר מדון, אבל אם לא נקפזן אוטומטית – אולי המדון לא יתחרחר?

כשאנחנו מתמרמרים על תחושת אלימות – אנחנו לא משככים אותה; אנחנו יוצרים אותה. כשאנחנו מלינים על פילוג – אנחנו לא מחברים בין יהודים; אנחנו מרחיקים ביניהם. כי הרי מי המפגלים? ההם. מעצבנים שכמותם. ברמת-השרון, שידועה כעיר בעלת מתח דתי-חילוני גבוה, גרנו שבע שנים. במהלך קראו לי פעמיים 'דתייה מסריחה'. ברגע הראשון הדחף שלי היה לכתוב על זה, שידעו! ברגע השני הבנתי: בכך אהיה שותפה לשקר. לא כי זה שקר – באמת אשה אחת הטיחה בי כך כשלא רציתי שהכלב שלה ייכנס למעון ויבהיל את התינוקות; אבל שמתי לב שהרבה פעמים אמת הופכת לשקר כשהיא מציגה באופן עקבי רק 1% מהמציאות, כך שמבחינת הצופים – זה 100% ממה שהם יודעים! האם במשך 364 הימים האחרים בשנה העליתי פוסט על הקשרים הטובים שלנו עם כל סוגי השכנים? אם לא, שיתוף של הקללה שנזרקה עליי יהיה סוג של שקר שיהפוך את עצמו לאמת – הרי אילו תגובות אתם מדמיינים לפוסט כזה?

יש עוד נקודה, חשובה לא פחות: הנטייה הטבעית שלנו לשייך את ההתפרצות של אותה אשה לפילוג בעם, רק כי השתמשה במילה 'דתייה' – גם היא טעות; אני בטוחה שאם לא הייתה לי מטפחת על הראש היא הייתה מוצאת לי כותרת מחמיאה אחרת – פחדנית מסריחה או משהו כזה, כך שלבוטות שלה אין קשר לשום קרע, וחבל שנעניק לאשה קטנה ומסכנה את כל המשקל הלאומי הזה.

אנחנו רוצים להרבות שלום? נאהב אותו ונרדוף אותו, לא את המקרים יוצאי הדופן. נסור מרע, ולא נתעסק בו כל הזמן. כשתחושה אחת או חדשה אחת משתלטת לנו על שדה הראייה – נעצור רגע לזהות אם סטטיסטית מדובר בתופעה או שמה במקרה כואב אך חריג, ואז נתעקש למלא את תפקידנו בפוח: לצחצח את הלכלוך מזוגגית המשקפיים, להרים מבט לכל הנוף האנושי המרהיב, ולחייך בכזה מאור פנים – שיצליחו לראות עד הצד השני.

לתגובות: deahgi@gmail.com
להצטרפות להון הפוטו – מפגשי התחברות למהות
האשה (בזום): 054-6580146

האקדמית חמדת

חוסן, אמונה, חינוך
קרית חינוך שדות נגב

50% הנחה
על דמי הרישום!
לנרשמים ביום הפתוח

מחשב נייד מתנה

לנרשמים לתואר ראשון
ותעודת הוראה
*בכפוף לתקנון

25.5

יום ב' | ט' בסיוון | 19:00-15:00

יום פתוח באקדמית חמדת

תואר שני M.Ed.

שנה / שנתיים

תואר ראשון B.Ed.

יומיים בשבוע בקמפוס
אפשרות למסלול מקוצר

תואר שני ותעודת הוראה

שנתיים

הסבת אקדמאים

שנה אחת
בחלק מהתוכניות

רכבת

אפשרות לשילוב
מדרשה באקדמיה

רום
תוכנית מצוינות

לימודים
היברידיים

החזר שכר
לימוד ל-M.Ed.
בכפוף לתקנון משרד החינוך

מערך מלגות
נרחב

שנה ראשונה
חינם ל-B.Ed.
בכפוף לתקנון משרד הביטחון

נשחוסן פוגש אמונה וחינוך

היהודי שלא שמע על מעמד הר סיני

איתי אסמן

עליי ככה. דיברנו על אמונה, ואמרתי לו את האמת, אני מאוד ציוני, ואני מאוד אוהב את העם שלנו, אבל אני לא מצליח להתחבר לדת, הרבה דברים שם מרגישים לי כמו סיפורים, ופחות כמו הוכחות. ואז הוא אמר לי משהו שעצר אותי. הוא אמר לי שהעם שלנו לא התחיל מאמונה הוא התחיל ממסורת. לא מרעיון, לא

מתיאוריה, אלא ממה שהיו שמועב מאדם לאדם, מדור לדור, ושנים על גבי שנים. ישר קפצתי עם כל מה שלא הסתדר לי ים סוף, עשר המכות. כל הדברים שתמיד הרגישו לי לא הגיוניים. ואז הוא זרק לי משפט שלא יצא לי מהראש. ההתגלות של אלוהים בפני עם שלם, יותר מ-600,000 אנשים. ואז הוא שאל אותי אם זה היה שקר, אתה לא חושב שהיו יודעים? נשארתי בלי תשובה. אבל מה שתפס אותי זה לא הוויכוח אם זה קרה או לא. זה ההבנה שאני מסתכל על זה לא נכון. כי גם אם זה אמיתי וגם אם לא זה מה שהם הרגישו באותו רגע. התחושה הזאת עברה מדור לדור, עד היום. ועד היום יש אנשים שמרגישים ומאמינים בזה. אני כל הזמן שואל את עצמי אם זה אמיתי או לא, אם זה הוכח או לא אבל אולי זו לא הנקודה בכלל. כי בסוף יש פה עם שעבר הכל; גלות, מלחמות, אובדן, ועדיין מחזיק באותן מסורות. יהודי מרוסיה, יהודי מאיטליה, יהודי מברזיל. כולם מחזיקים

תחיל מהסוף: קחו עכשיו את הטלפון, חפשו באנשי הקשר שני חברים, אולי כאלה שפחות מחוברים ביום-יום, והזמינו אותם אליכם לתיקון ליל שבועות ולסעודת החג. פעמים רבות הריחוק לא נובע מהתנגדות, אלא פשוט מאי-היכרות. קיים כיום פער בלתי נתפס בעם ישראל. מצד אחד, אנו עדים להתעוררות נשמתית של חלקים גדולים מאוד בציבור, שמחפשים חיבור ומתעוררים מכוח נשמתם. מנגד,

אנו ניצבים מול תוצאותיה של מערכת חינוך שגידלה דורות לבורות עצומה בכל הנוגע לשרשים שלנו. אל הפער הזה נחשפתי במלוא עוצמתו לאחרונה, כששוחחתי עם אחד הלוחמים בגדוד על מעמד הר סיני.

מדובר בבחור בן 19, אדם חכם עם מידות טובות. הוא אמר לי בכנות: "הרב, אני מאוד ציוני ואוהב את עם ישראל, אבל לא מתחבר לדת. כל הניסים האלה.. קשה לי להאמין שזה קרה. זה לא רציונלי ולא מסתדר לי".

במקום להיכנס לפלפולים מורכבים, התחלתי לדבר איתו על הדברים הפשוטים ביותר, אלו שלצערנו נשכחים בגלל "ההבל העולמי" (כדברי הרמח"ל), התקשורת והבורות במערכת החינוך. דיברתי איתו על מעמד הר סיני. הסברתי לו שאנו יודעים על האירועים לא מאמונה עיוורת, אלא מכוח המסורת. סיפרתי לו שהיו שם 600,000 גברים, ויחד עם נשים וטף מדובר במיליוני אנשים שכולם שמעו את בורא עולם.

הלוחם הסתכל עליי בפליאה ושאל: "מה? היו שם כל כך הרבה אנשים?" עניתי לו: "נראה לך הגיוני שכל כך הרבה אנשים ישקרו אחד לשני? שהורים ישקרו לילדים שלהם וכולם ימציאו את אותו סיפור?"

הוספתי והסברתי לו את הפלא ההיסטורי: התפורנו בכל כך הרבה גלויות, קהילות נותקו אחת מהשנייה למשך אלפי שנים, וכשחזרנו לארץ ישראל מצאנו את אותה תורה, אותה שבת ואותם תפילין. למעט שינויי נוסח קלים כל עיקרי האמונה, ו-99% מהמצוות המרכזיות נותרו זהים. איך אפשר להסביר את זה בלי מסורת אמיתית שלא נקרעה?

החייל, ששמע בפעם הראשונה בחייו על מעמד הר סיני בגיל 19, נכנס לגוגל תוך כדי השיחה כדי לבדוק את הנתונים. הוא ראה שאכן מדובר בהתגלות להמונים ואמר לי: "תשמע, פתחת לי את הראש, לא חשבת על זה".

הדברים (המבוססים על גישת ריה"ל בספר הכוזרי) נכנסו לליבו. עד כדי כך, שזמן קצר לאחר מכן הוא בחר להעלות את התובנות שלו לחשבון האינסטגרם שלו ולשתף את חבריו. אלו הדברים שהוא כתב, מילה במילה:

"מסורת? - הייתה לי היום שיחה עם הרב של הגדוד. שיחה שלא חשבת שתשפיע

התעוררות נשמתית בעם ישראל

באותם תפילין, אולי בצורה קצת שונה, אבל עם אותו שורש. וזה גרם לי להבין משהו. אני לא חייב להכריע עכשיו אם כל דבר קרה בדיוק כמו שכתוב. אני גם לא חייב לבטל את זה רק כי אין לי הוכחות. אני כן מבין שיש פה משהו הרבה יותר גדול, מסורת שחיה אלפי שנים. מסורת שלא נשברה. אף פעם. ומשהו שמחזיק כל כך הרבה זמן, ועובר כל כך הרבה דורות אי אפשר לזלזל בו. אולי זה לא רק שאלה של אמת או לא אמת. אולי זה שאלה של שייכות. אמת או לא זה ממשך עד היום".

עד כאן דבריו. לאחר מכן הוא סיפר לי שאין לו תפילין ושהוא מעוניין להניח. דיברתי איתו על פעולת הזרוע הנטויה שנמשכת מיציאת מצרים עד הגאולה העתידה שאנחנו נמצאים בתוכה.

בחג השבועות, כשכולם מחפשים שיעורים מפולפלים ומורכבים, החובה שלנו היא לדבר דווקא על הדברים הפשוטים הללו. להודיע לעם ישראל את היסוד הבסיסי ביותר, שה' יתברך דיבר עם עם שלם ונתן לנו תורה, שהיא תעודת הזהות שלנו. כי את הדבר הפשוט והיסודי הזה, רבים פשוט מעולם לא למדו. הכל מתחילת מהשייכות לעם ישראל ולמסורת ישראל. חג שמח!

asmanitai@gmail.com

סדר! חבקי! למד! חסרי! הפיץ! הדבקי! הזמן! קבע! חבטות! פתח! שיעור! וגם! את!

להצטרפות לקבוצת וואטסאפ
של טיפ יומי לקירוב
נא לשלוח הודעה ל-052-566-5005

גם אתם יכולים להפיץ תורה!
להצטרפות לצעירי ראשי יהודי
052-300-3900

מכירים בעלות תשובה או בדרך?
הפנו אותן למדרשת שושנת אביב
בתל אביב. יעל 053-367-3434

הספר "רציתי להיות טוב"
לקט סיפורים מאלפים
על חנן פורת זצ"ל

הנחה
למוסדות
לכמות

רק 50 ₪
לספר

חנינות דרך
דברי שיר

להזמנות:
02-6791122
052-5665005
www.roshy.org

בשעה טובה יצאה לאור
מהדורת כיס לספר
"אורות התשובה" המבואר

מחיר עלות למוסדות

רק 15 ₪
לספרון

* למזמינים 25 יח'
ומעלה ** המחיר
לא כולל משלוח

חנינות דרך
דברי שיר

להזמנות:
02-6791122
052-5665005
www.roshy.org

מיחסי חשמל

הרשת הזולה והמשתלמת בישראל

מזגנים בהתחייבות למחיר הזול בישראל!

אספקה מהירה
שלם וקח עוד היום אצלך בבית

התאמה מקצועית
התאמת המזגן לצרכי הלקוח

התקנה משתלמת
התקנות משתלמות לרוכשים

5 שנות אחריות
על ההתקנה

מקפיאים

אלקטרה **LIEBHERR SAMSUNG**
Blomberg Hisense Haier

החל מ- **499 ₪**

מזגן עילי

TADIRAN **ELECTRA**
Haier TORNADO FAMILY
ELCO SAGA Coolair

כ"ס 1 החל מ- **799 ₪**
כ"ס 2 החל מ- **1,490 ₪**

מזגן נייד

TORNADO
ELECTRA
TADIRAN
SAGA FAMILY
SENSOR

החל מ- **699 ₪**

COLDER
מצגן האוויר
COLDER LONGI PLUS
עיצוב מרשים גבוה וצר.
מידות: 1700X515X416
במקום **1,990 ₪**
1,749 ₪

אלקטרה
מזגן נייד 140
Electra CLASSIC PORTABLE
במקום **1,290 ₪**
1,090 ₪

COLDER
מצגן האוויר
Colder Poco
קומפקטי וחסכוני | קל ונוח לנייד
לח מקשים דיגיטלי | מיכל מים
מרוק 25 ליטר | שלט לשליטה נוחה
מידות: 420x340x840
במקום **599 ₪**

SENSOR
מצגן אוויר
מנוע עוצמתי
לקירור מהיר
SE-23AR
במקום **299 ₪**
249 ₪

SENSOR
מצגן אוויר
מיני
SE-4R
במקום **169 ₪**

אלקטרה
מאוורר תקרה
ותאורה "52"
מנוע DC + שלט
ZY704-52W
שחור/לבן
במקום **449 ₪**
349 ₪

ELECTRA
מאוורר מגדל מעוצב
זרימת אוויר חזקה
אלקטרה
כולל שלט
במקום **499 ₪**
379 ₪ SKJ-CR065

ELECTRA
מאוורר מגדל עם
שלט אלקטרה
מנוע DC + שלט
שחור/לבן
TF1720RI
במקום **449 ₪**
299 ₪

אלקטרה
מאוורר עמוד
מערפל 16"
כולל מתז מים
אלקטרה
TSP45-MC
NINGBO
OXEN
במקום **479 ₪**
299 ₪

SENSOR
מאוורר
רצפתי "16"
במקום **139 ₪**
99 ₪

אלקטרה
מאוורר
תלייה 16"
אלקטרה
RW-40A
במקום **179 ₪**
149 ₪

Selmor
מאוורר
עמוד 16"
במקום **99 ₪**
79 ₪ WS-49T

אלקטרה
קטלן יתושים
עם תאורת LED 2X9W
GA1-40L
במקום **279 ₪**
249 ₪

אלקטרה
קטלן יתושים
חשמלי
אלקטרה
GH-18N
במקום **129 ₪**
99 ₪

Selmor
מאוורר
שולחני
קוטר 9"
WS-23
במקום **69 ₪**
49 ₪

שעות פתיחה: בימים א'-ה': 09:30-22:00 שישי וערב חג: 09:00-15:00 מוצאי שבת וחג: חצי שעה מצאת השבת עד 23:00

☎ *5018

PAYNGO.CO.IL

בתוקף עז-26.5.25 או עד גמר המלאי, המוקדם מביניהם | ט.ל.ח. | התמונות להמחשה בלבד | מינימום מלאי 10 יחידות, בכפוף לתקנון המופיע בחנויות. *התחייבות למחיר הזול ביותר כנגד כל הצעת מחיר רשמית על אותו הדגם ובאותם תנאים.

עדה האוזר

מטפלת רגשית ומנחת סדנאות חסידות

תורה של ניגון

הקדוש ברוך הוא יורד להביא תורה לעם ישראל, ומוצא אותם ישנים, כך מספר המדרש. לא סתם ישנים, אלא ממש שינה ערבה ומתוקה שאפילו פרעוש לא עוקץ אותם.

עם ישראל ישן כמו תינוק, וגם אנחנו לפעמים יכולים להיות באיזשהו סוג של שינה, מצב בחיים שנוח לנו לישון את חיינו ולהיות חסרי ערנות לרצונות שבאמת חשובים לנו. המדרש ממשיך לתאר איך הקב"ה מביא קולות וברקים, כמו חצוצרות בקול גדול, כדי להעיר את העם. וגם זה מוכר לנו, המצבים בחיים שברעש גדול פתאום מעוררים אותנו בעל כורחנו, כדי שנסתכל על האמת, ועל התכלית.

כנגד התיאור הזה מופיע תיאורו של דוד המלך. כשדוד המלך ישן, כינור היה תלוי למעלה ממיטתו. כיוון שהגיע חצות ליל, רוח צפונית באה ונשבה בו, הכינור היה מנגן מאליו, ודוד היה עומד ועוסק בתורה.

דוד מביא לנו רכות של ניגון, את דוד מעיר כינור. לא קולות וברקים ותרועת חצוצרות. דוד מרכז לנו את הקימה מהשינה. הוא מלמד אותנו שאפשר להתעורר לחיים של חיבור לאמת ולתורה, דרך משב רוח צפונית, שהיא דרך רכה ועדינה יותר.

רוח צפונית זו רוח המביאה איתה לחלוחית של חיים, בניגוד לרוח דרומית היבשה. רבי נחמן מברך שהרוח הצפונית הייתה הרוח הצפונה בליבו של דוד. הרוח בחוץ הייתה ביטוי לרוח פנימית שנשבה מתוך ליבו, והביאה לחלוחית לחייו.

מנין זכה דוד המלך לרוח הנושבת מצפונות ליבו? מספר רבי נחמן שדוד המלך היה מפנה זמן מיוחד המיועד כל כולו אל ליבו. הוא היה נותן לעצמו להרגיש את השתוקקות ליבו לקרבת ה'. דוד המלך השקיע בכך את זמנו, נתן מקולו, ביטא במילותיו, ובכך הכניס רוח חיים אל ליבו. אותה רוח היא זו שעוררה אותו, היא זו שהחייתה אותו, והשיבה לו את נפשו. כל אדם המאפשר לעצמו להרגיש את ליבו החסר והמתגעגע למשהו אמיתי יותר, קרוב יותר, חי יותר, יכול להתחבר אל רוחו הצפונה בליבו, ואל הרוח הצפונית שפעמה בדוד.

אלא שיש רוח שיכולה לתעתע בנו. יש רוח הנראית בתחילה מלאה חיים, אבל בעצם היא רוח סערה. רוח חזקה וגדולה שלבסוף נעלמת, ומשאירה אותנו עם הרגשה חלולה וריקה. מי שמקשיב פנימה אל ליבו, יוכל לזהות איזו רוח מחיה אותו באמת, ואיזו רוח עלולה להעיף אותו מעצמו. דוד המלך מתעורר מרוח חיים היוצרת ניגון פנימי, המחובר לתורה שהוא לומד.

דוד המלך קם בחשיכה, כי מרגיש שתחילת היום מתנוצצת כבר בלילה, ובכך הוא הופך את החושך לאור, והתורה שלומד נהיית תורת אור.

והאור מתחבר לניגון, ושניהם מתחברים לתורה, תורה של ניגון ושל אור. תורה שאולי אין בה מילים סדורות, אך יש בה ניגון, שאותו הלב מביין, הלב המתגעגע, שיכול להבין תורה הצומחת מתוך ניגון.

מוזמנים למסע זוגות לאומן בקיץ.
בהדרכת דן ועדה האוזר.
|כ"ג - כ"ז תמוז, 8-12/7.
לפרטים עדה 0524625473

רוח של חסד

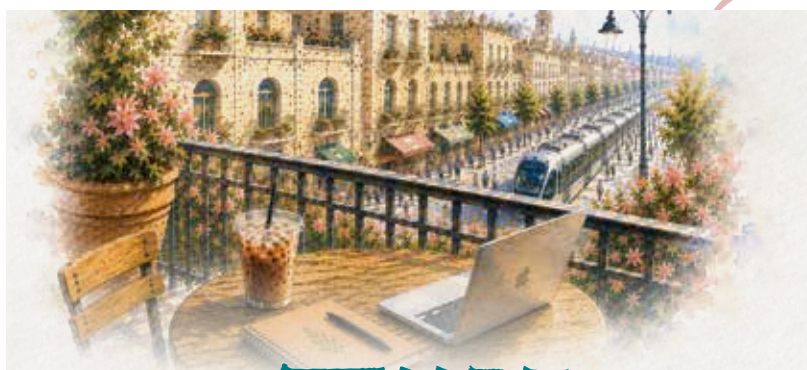
רעות נוימן

אותה רוח של חסד,
השוזרת בתוכה
סודות,
אולי גלויים,
פיצד
חסד מסובך חסד,
דבקות מובילה לדבקות,
ומאמץ מביא לגאולה.

אם חשקה נפשך
לפגש
אשת חיל
שעמך עמה
ואמונתך אמונתה,
שכדאי לך ללכת
בנתיבי החסד שהלכה -
פתחי לבך לאפשרות,
לדבק במגלת רוח.

אם חשקה נפשך
ללמד
כמה שכר טוב
לגומלי חסדים -
גלי את מגלת רוח.

אם חשקה נפשך
בבנין עולם,
בבנין עצמך,
בחסד -
גלי את מגלת רוח.

תכנית הזראה מדרשת מעיינותיך

ההרשמה
בעיצומה

תואר אקדמי ותעודת הוראה
של מכללת אורות ישראל
בתוך מסגרת של מדרשה

תורה שנוגעת בחיים.
חבורה משמעותית. ליווי אישי
תכנית מלגות. אפשרות למגורים.

מדרשת מעיינותיך יפו 51 ירושלים

בואי להכיר
בימים הפתוחים

מים מסוננים וטעימים
 בעיצובים שמוסיפים סטייל לכל מטבח

בר מים וקרח AQUA
 מים חמים וקרים
 וקוביות קרח

בר מים טאץ'
 מים חמים וקרים
 ממשק טאץ' חכם

בר מים שבת
 מים חמים וקרים
 מסך דיגיטלי
 עם כפתורים מכאניים

מבצע

רוכשים מברי המים של אלקטרה
ומקבלים מכשיר סודה סטרים מתנה
 בשווי 239 ש"ח כול מיכל גז ובקבוק מים

ברי המים מגיעים
 במגוון צבעים

מיחסני חשמל

☎ *5018

בתוקף עד ה-31/5/26 ואו עד גמר המלאי | לפחות 100 יחידות, ברי המים שבמלאי
 המשתתפים 366064-9; 359790-1; 354964-8 | מחיר המתנה בשווי 239 ש"ח | כפוף לתקנון

לקחת רכב מחבר
ועשית תאונה, אתה
צריך לשלם או לא? |
להקים מצפים ומעיינות
זה מקסים – רק אם
יש תורה שמניעה את
העסק | איך הופכים
אנשי הייטק למוסמכים
לדיינות? ומה אנחנו
יכולים לעשות כדי
לשמוח בתורה? | מאז
שכל את בתו רינה
הי"ד, הרב איתן שנרב
לא מפסיק לנבוע
מיזמים שמוציאים את
התורה מארון הספרים
והופכים אותה לחיים
עצמם

בניה זית

תורת חיים

התורה שקיבלנו במעמד הר סיני מחוברת ישירות אל הרובד של חיי היום יום של כל אדם מישראל. זאת תורת חיים - כזו שמחברת בין הקולות והברקים לבין דיני ממונות שעוסקים בפרטים הכי קטנים של החיים, מלמד הרב איתן שנרב את התורה על רגל אחת. "גם פרשיית עשרת הדיברות וגם פרשת קדושים שחוזרת על המצוות של עשרת הדיברות, עוסקות בעניינים שבין אדם לחברו. רש"י מדגיש שפרשת קדושים נאמרה בהקהל: "דבר אל כל עדת בני ישראל... קדושים תהיו!", והשפת אמת בדרכו הנפלאה לומד מזה שהדרך להיות קדוש היא רק על ידי חיבור לכלל כלל ישראל. רק באמצעות קיום אמיתי של דיני ממונות, אדם יודע איך לנהוג נכון עם יהודי אחר, וכשיודעים להתחבר ליהודים אחרים ולחיות אהבת ישראל אמיתית - נעשים קדושים".

כשהרב שנרב מדבר על 'תורת חיים', זאת לא רק כותרת. הלו"ז הצפוף שלו מלא בהפעלה של עשרות מיזמים מרתקים שכולם חותרים לחיבור והתאמה של התורה לחיי המעשה: "האמת היא שהמילה 'מיזם' היא קטנה על כל הדברים האלה", הוא מדייק, ומסביר בעניינים קורנות אהבת תורה ובהתלהבות שקשה לעצור. "כל תכנית כזאת היא הרבה יותר ממיזם! אלה דברי תורה שנלמדים ומאירים את החיים באור חדש. זאת תורת חיים שמדליקה אותי באופן אישי, ואני זוכה להיות עסוק בדברים הללו בערך מחמש בבוקר עד שתיים עשרה - אחת בלילה".

הרב איתן שנרב (53) גר בעיר לוד, שבבתי המדרש שבה הוא קבע את מושבו כבר לפני שנים רבות. הוא משמש כראש כולל ורב קהילה, ועוד הרבה מעבר לזה. את השיחה לרגל חג השבועות, אנחנו מקיימים בסיום השיעור שלו באחד המיזמים שהגה - כולל דיינות לאנשים עובדים: "מדובר במיזם של כולל אחרי צהריים שמגיעים אליו אנשים עובדים - עורכי דין, אנשי הייטק ועוד שמגיעים מכל האזור - ולומדים דיינות בצורה רצינית. יש מבחנים פנימיים של הכולל ויש כאלה שנבחנו ועמדו בהצלחה גם במבחנים של הרבנות הראשית.

"החיבור של הלומדים ללימוד נושאים של דיני ממונות משמעותי במיוחד, בגלל שהם חיים בעולם המעשה ופוגשים את הביטוי המעשי של ההלכות האלה מקרוב. זה חלק מהרעיון בכלל של התורה כתורת חיים. דיני ממונות זהו התחום הכי קשור לחיים, ולצדדי הוא קצת נשכח. לא לומדים אותו הלכה למעשה בישיבות. אנשים לא מתרגמים את בבא קמא לחיים שלהם! מה הדין כשאדם שאל רב מחבר שלו ועשה תאונת דרכים? צריך לשלם או לא? מה הדין אם זרקו עליו אבנים?" הוא מוסיף שאלות מהשיעור ממנו יצא וגם מחייו האישיים: "הנה, מחר למשל יש לבן שלנו בר מצווה (מזל טוב מזל טוב!), והזמנו מלצרים - אם מלצר שובר צלחת תוך כדי האירוע, הוא צריך לשלם או שבעל הקייטרינג צריך לספוג את הנזק? אלה שאלות שאנחנו עוסקים בהן הלכה למעשה".

מיגון לצמיחה

כדי להסביר את הרעיון שמאחורי הפרויקט הזה, ובעצם את הרוח החיה בכל הפעילויות שלו סביב תורה, הרב שנרב משתף איך מבחינתו הכל התחיל: "ברוך ה', זכיתי להתחיל את דרכי בעולם התורה כשלמדתי בישיבת ההסדר במעלות אצל מורי ורבי

הרב יהושע וייצמן שליט"א, שיש לי קשר אישי איתו עד היום. אחר כך הגעתי ללוד לכולל של ישיבת ההסדר שאז הייתה פה, ובמשך השנים למדתי בעוד כמה מסגרות. לפני שנים עשרה שנה פתחנו פה כולל, שמאז שנפתח למדנו את הנושאים של רבנות עיר, וכעת נושאים של מבחני דיינות".

"לאורך כל שנות הלימוד, נמשכתי מאוד ללימוד כזה שהוא לא רק דרך הסוגיות: גמרות, ראשונים, בית יוסף, שולחן ערוך והלאה. חיפשתי כל הזמן את הצד המעשי - מה עושים עם מה שלמדנו. הדרך שמצאתי ללימוד כמו רש"י היא, לשאול שאלות מהחיים: מצאתי עט ברחוב, להחזיר או לא? האם מברכים בנפרד על עוגה בסעודה? כך הסיכומים שלי על הלימוד הפכו להיות בעצם תשובות לשאלות שכתבתי לעצמי. לא חשבתי בכלל לכתוב ספרים ולא על הפצה של הדברים בצורה רחבה, אלא רק סיכום של החומר דרך שאלות מעשיות שהתשובות עליהן מתחילות מהגמרות ומגיעות עד לגדולי הדור בזמננו - הרב עובדיה יוסף, הרב מרדכי אליהו, הציץ אליעזר ועוד - לראות איך הם פוסקים למעשה. חשבתי גם על זה שאני רוצה לשתף אחרים בסיכומים וברוך הלימוד הזאת, אבל כך הדבר נמשך עד שהגיע הפיגוע".

ביום שישי כ"ב מנחם-אב תשע"ט יצא הרב איתן שנרב עם ילדיו לטיול ליד היישוב דולב. כשצעדו בדרך לעין כובין, הופעל עליהם מטען נפץ עוצמתי שגרם למותה של אחת מבנות המשפחה - רינה הי"ד. הרב איתן נפצע בעצמו קשה מהפיצוץ ובנו דביר נפצע באורח אנוש. אחרי תקופה ממושכת, החלימו שניהם מהפציעות הקשות בגוף, אבל יחד עם המשפחה הם היו צריכים להתמודד עם הקושי הנפשי שהביא אתו השכול.

"ברוך ה', כבר בהתחלה חווייתי את הדברים בדרך של אמונה, שהכול מהקדוש ברוך הוא. ניסיתי להבין גם מה הקדוש ברוך הוא רוצה ממני במצב הזה. ברגע שיכולתי, ישר רצתי לכולל כדי להמשיך ללמוד. הלימוד ממש החייה אותי, וגם נתן לי את הכיוון להמשך, כשעוד לא ידעתי מה ואיך לעשות עם הסיכומים שלי בהלכה".

כעבור כמה שבועות, קיבל הרב שנרב שיחת טלפון מהמוסד לביטוח לאומי, שהפתיעה אותו בהצעה שבאה לו בצורה הכי מדויקת שאפשר לבקש: "האחראית על המקרה שלנו אמרה לי שבגלל שנפצענו קשה בפיגוע, מגיע לנו סכום של כמה עשרות אלפי שקלים לכל אחד למטרת שיקום, אבל היא הסבירה לי שאת הכסף נקבל רק אם יושקע בפרויקט מסוים. המחשבה הראשונה שלי הייתה שאין לי מה לעשות עם זה, אבל אז נזכרתי בספר רש"י להוציא. שאלתי אם זה אפשרי והיא הסכימה מיד, בתנאי שיהיה לי ליווי של מישהו ואני אתאר להם מה בדיוק אני הולך לעשות. אמנם העלויות גדלו והיינו צריכים אחר כך להוסיף עוד כסף, אבל בעצם כך נולד הספר הראשון של סדרת הספרים: 'שאלות מהחיים'. הנושא של הכרך הראשון הוא הלכות מצטייה פיקדון ושמירה שלמדתי בתקופה של הפיגוע".

הספר עבר עוד ליטוש ועריכה עד שיצא לאור, ואחריו באו עוד ועוד ספרים שמהווים היום נדבך נוסף במיזמי הפצת התורה של הרב שנרב: "ב"ה עשרה דיינים עברו על כל השאלות והתשובות

**מצוות תפילין,
לדוגמה, לאדם לא
דתי אין יותר מדי
מה לומר עליה. אין
לו דעה אם הקשר
של תפילין של יד
צריך להיות כך או
אחרת. לעומת זאת,
כשתשאל אותו בדיני
ממונות - ויכוח בין
שני אנשים, אם צריך
לשלם על נזק כזה או
אחר - זה מרתק אותו!**

לנו שנפסיק להשאיר את דיני ממונות בקרן זוויית, ונתחיל לבסס אותם בכל מרחבי החיים שלנו. כל עוד חיינו בקהילות מבודדות בגלות, דיני הממונות הסתכמו בשאלות בתוך הקהילה, אבל כשאנחנו הולכים לקראת גאולה ויש לנו מדינה, דיני הממונות מתפרצים למקומות חדשים ומתפרסים בכל תחום הרבה יותר למעשה – איך בונים כלכלה נכונה, איך מנהלים צבא, בתי משפט ומדינה על פי תורה, וכמובן צריך לשאוף ולכוון לסנהדרין ובתי דין של תורה שידריכו את העם בדרך ישרה.

“כידוע, החפץ חיים אומר שבלי ללמוד הלכות שבת קרוב לוודאי שאדם יגיע לחילול שבת. הדבר נכון בוודאי באותה מידה, ואפילו הרבה יותר, בדיני ממונות. למי שלא לומד, כל כך קל לעבור על גזל וריבית, שפשוט אי אפשר לדלג על הלימוד הזה. מעניין שהרב קוק כותב באורות התשובה, שהדרך המעולה ביותר לשוב בתשובה היא לשנן היטב דיני ממונות! כך התורה הופכת לתורת חיים”.

אתה רואה שמצד הנפשות של הדור יש חיבור ללימוד הזה?

“בהחלט כן”, עונה הרב איתן בהתלהבות. “אני יכול לספר שזה לימוד מתאים לכל כך הרבה אנשים, ואפילו כאלה שאינם שומרים תורה ומצוות מתעניינים בו מאוד! בתור רב צבאי במילואים, אני יכול לספר לך שאני מחלק את הספרים האלה בצבא באלפי עותקים! תראה, אם תיקח את מצוות תפילין, לדוגמה, לאדם לא דתי אין יותר מדי מה לומר עליה. אין לו דעה אם הקשר של תפילין של יד צריך להיות כך או אחרת.

לעומת זאת, כשתשאל אותו בדיני ממונות – ויכוח בין שני אנשים, אם צריך לשלם על נזק כזה או אחר – זה מרתק אותו! ברור שיש לו מה לומר על זה, והוא מיד מתחבר לעניין. אם הוא שומע רגע אחד את השאלה בדיני ממונות, הוא כבר אומר לך ‘תמשין’, זה מעניין... מה, לתורה יש מה לומר גם על זה?’ בדרך כלל אנשים חושבים שבתורה כתוב רק על יציאת, שבת וכדומה. פתאום הם מגלים כמה התורה נמצאת בתוך החיים, ולדעתי זה מה שיביא את הדור בחזרה לתורה. לכן הלימוד של ההלכות האלה הוא צו השעה”.

מה התפקיד שלך במסגרת הצבא?

“בסייעתא דשמיא, אני כבר הרבה שנים משמש כרב של חטיבת אלכסנדרוני. התפקיד נוגע גם בתחום של מסורת – ליל סדר, חגים ועוד צרכי דת. מעבר לזה, עיקר העשייה היא בתחום של רוח הלחימה, כמו בשיחות לחיילים שמתקיימות גם בחטיבות אחרות. בשלוש השנים האחרונות זכיתי להרבה מאוד ימי מילואים וזאת עשייה מבורכת מאוד”.

חיי תורה - הדור הבא

קשה שלא להתפעל מהיקף המיזמים של הרב שנרב שמגיעים למעגלים רחבים מאוד, כשאת כולם חוזרות נקודה אחת – לימוד תורה שמח ומאיר.

ונתנו לי הערות לשיפור. פנינו למאירת מקצועית שהוסיפה ציורים שימשכו את העין ויפנו לקהל רחב יותר, וכך הספר ששייך לעולם הדיינים נעשה מיועד גם לילדים מגיל שבע ומעלה. למיטב ידיעתי, מאות ילדים ונערים קראו ונהנו מהספר. הם כותבים לי שאלות ותגובות שזה ממש משמח ומחמם את הלב. קצת קשה לחשוב על זה, אבל ‘בזכות’ הפיגוע הספר יצא לאור, ואחריו באו לעולם עוד אחד עשר (!) ספרים בסדרה הזאת שכבר כוללת גם נושאים אחרים. ככה אנחנו משתדלים למנף את הקושי ולקפוץ למדרגה הבאה במקום לרדת”.

סיפרת על ילדים ונוער, איך התקבל הספר אצל הלומדים המבוגרים יותר? “אולי מפליא לשמוע, אבל גם אצל המבוגרים יש התלהבות. תראה, ברגע שמדובר בשאלות ותשובות שלקוחות מסיפורים מהחיים, הן מעניינות את כולם, מילדים ועד דיינים. זכינו להרבה הסכמות, כמו של הרב זילברשטיין שליט”א ועוד, שהספרים שלו גם הם כתובים בצורה דומה. כשביקשתי הסכמה לספרים מהרב הראשי הרב דוד לאו שליט”א, הוא ביקש זמן לעיין בספרים, וכשהתקשרתי אחרי כמה שבועות הוא אמר לי שהוא לומד בספרים האלה כל שבת עם הבן שלו! עוד הרבה אנשים סיפרו לי שלומדים את זה עם הילדים, ומכיוון אחר לגמרי שמעתי מאברכים בהר המור וכרם ביבנה שהם נעזרים בהם לקראת מבחני

דיינות... הדברים כתובים בצורה שמתאימה למנעד רחב של גילאים וב”ה יש ביקוש גדול לתורת חיים הו. אני חייב לומר שאני בעצמי נהנה מהספרים האלה בצורה מטרופת! כל השאלות האלה התרחשו באמת, כשחלק גדול מהן באו מהחבר’ה בישיבה התיכונית כאן בלוד, שהכולל שלנו ישב בתוכה הרבה שנים”.

כיום עובד על הספרים צוות של רבנים שכותבים את השאלות והתשובות לצד צוות מקביל שמגיה את הדברים. כאמור, הסדרה גם כוללת תחומים אחרים במרחבי השולחן ערוך, כמו שבת, ברכות ותפילה. “השנה עומד לצאת הכרך האחרון על חושן משפט, ובעזרת ה’ יתקיים מעמד גדול בהשתתפות הרבנים הראשיים לרגל סיום סדרת הספרים. סידרנו גם אינדקס לפי גמרות, כך שכל מורה שמלמד בבא קמא או מסכת אחרת מנויקין, יוכל להיעזר ולהביא דוגמאות מתוך 850 השאלות שיש בסדרה ‘שאלות מהחיים’ על חושן משפט”.

הגיע זמן המשפט

כדי להדגיש את החשיבות של לימוד דיני ממונות, הרב שנרב מוסיף נגיעה לאקטואליה: “אפשר לראות איך לאורך התקופה שאנחנו נמצאים בה, נושא בתי המשפט עומד בראש סדר היום. הבחירות הקודמות, וגם אלה שבפתח, ההפגנות על הרפורמה והמלחמה שבאה בעקבותיהן – הכל סובב על הציר של המשפט. הקב”ה בעצם קורא

שנתיים

והשליחות שלך מתחילה!

יום פתוח

ו' ניסן (24.3)
יום שלישי
9:30-13:30

יריד לימודים
תואר ראשון

שילוב מדרשה

ארוחה

10-2 ש"ס

בריכה

בקמפוס

מעונות

חינם שנה א'

מלגת לימודים

לפרטים והרשמה:

rishum-jer@michlalah.edu | 053-8254356 | 02-6750724

מכללה ירושלים, רח' ברוך דובדבני 36, ירושלים

מרגיש לא נעים, 'מה הילד ככה לומד תורה ואני כלום?' וכך גם הוא מתחיל להגיע לשיעורים".

תוכל לתת דוגמה לפעילות שמצליחה לחבר מבוגרים ונוער לתורה?

"יש אמנם הרבה, אבל פעילות אחת בולטת היא ההתוועדות שאנחנו עורכים כאן במדרשת 'קול רינה'. יש לנו מאחורי הבית מתחם גדול שמשמש כמדרשה לבנות עם תכניות לימוד מגיל כיתה א' ועד בנות בתיכון, וגם פעילויות בתחום של התנדבות בקהילה. כמתחם הזה אנחנו מקיימים פעם בחודש התוועדות. זאת פעילות של כמה שעות שכוללת לימוד תורה והתוועדות עם זמר ורב. היו אצלנו למשל מורי ורבי בענייני אמונה - הרב שמואל אליהו, ומורי ורבי בהלכה - הרב רימון, הרב דודקביץ' והרב לבנון, ובצד של הזמרים - נפתלי קמפה ואליצור, סיני תור ואביעד ועוד הרבה. מגיעים הרבה מאוד אנשים מכל האזור, והחברות של כולם וה'ביחד' עם התורה ועבודת ה' הוא מדהים".

מתצפתים ומתחברים

"עוד תחום שיש בו חיבור של נוער לתורה הוא המיזם של המצפים והמעיינות לעילוי נשמת רינה", עובר הרב שנרב לספר על הפרויקט הבא. "יש כיום בערך שבעים (!) מצפים על שם רינה. בהרבה נקודות ליד יישובים ומעיינות, בני נוער באים ומשקיעים להקים מצפים יפים על שמה של רינה. הצד שלי בפרויקט הוא לתת שיעורי תורה בלילות חמישי במצפה האלה לנוער. סביב כל הקמה של מצפה כזה אני מבקש מהנוער הנפלא להחיות את המקום גם בתורה. לא רק לשבת עם החברה בכיף אלא גם ללמוד במקום, כי בסופו של דבר, מה שמקדם את החיבור לארץ ישראל זאת התורה".

מדובר על בני נוער שגרים קרוב למקום?

"כן. לדוגמה, המצפה האחרון שהקמנו הוא ליד המושב נחושה. באירוע הפתיחה היה כל הנוער של נחושה, ואפשר היה לראות את האור בעיניים שלהם. הייתה באוויר שמחה של חדרות ההקמה של

יש כיום בערך שבעים (!) מצפים על שם רינה. בהרבה נקודות ליד יישובים ומעיינות, בני נוער באים ומשקיעים להקים מצפים יפים על שמה של רינה. הצד שלי בפרויקט הוא לתת שיעורי תורה בלילות חמישי במצפים האלה לנוער

כאמור, מעבר להיותו ראש כולל ורב צבאי, הרב שנרב משמש גם כרב קהילה בלוד. "כשהגענו ללוד, התרשמתי מאוד מכך שהקהילות בעיר מאוד מגוונות. בכל קהילה יש שילובים בין אשכנזים וספרדים, אנשי העיר ואנשי הגרעין התורני ועוד. באופן אישי אני רואה בזה רווח גדול של 'יחד שבטי ישראל' שלא קיים בקהילות הומוגניות. אמנם יש כאלה שצריכים קהילה שבה כולם מרקע דומה, אבל כשהקמנו כאן את הקהילה שלנו חיפשנו חיבורים. הקהילה שלנו היא אחת מ-15 קהילות של הגרעין התורני בעיר, וב"ה הציר המרכזי של חיי הקהילה היא התורה.

"הנחת העבודה שלנו היא שהחיים לא מסתכמים בשמונה או עשר שעות עבודה ביום והשכבה של הילדים, אלא משתדלים להקדיש כל יום זמן ללימוד תורה, ואם לא כל יום - לפחות פעמיים-שלוש בשבוע, וכמובן בשבתות וחגים. יש לנו בית מדרש קהילתי 'כלנית', שיש בו שיעורים במשך כל השבוע ומגיעים אליהם הרבה אנשים. "קראנו השבת על הדגלים של עם ישראל במדבר: 'איש על דגלו'. הדגל הוא השליחות של כולנו - של כל השישים ריבוא שיצאו ממצרים, לשלל אחד מהם יש האות שלו בתורה. בבית המדרש שלנו, שהוא מאוד פעיל בערכים, אנחנו רוצים לתת לכל אחד את הדרך לאות שלו ולחיבור שלו, וב"ה משתתפים בשיעורים אנשים מגוונים וגם הרבה בני נוער. יש כאן תכניות של תלמודי תורה לילדים ומדרשה לנוער ולבנות, כשהכיוון הוא לתת כמה שיותר אהבת תורה. זאת התשובה שהנוער מחפש. כמובן, נערים צריכים יעדים מאתגרים, ויש קבוצה מתוך הקהילה שמאוד אכפת לה, והם עובדים הרבה כדי לזווג ולדאוג לנוער ויש הרבה הצלחה גם בכיוון הזה".

דווקא שומעים בימינו הרבה תלונות שאת הנוער כבר לא מעניין כלום... "אני חושב שקורה ההפך!" טוען הרב שנרב בלהט. "הנוער פורץ קדימה! יש פרויקט ארצי שנקרא 'תורה נוער', הם עושים דברים מדהימים ומגיעים לאלפי בני נוער. בדרך כלל מה שקורה זה שדווקא הנוער מביא את המבוגרים. הילד מתחיל להתלהב, ואז אבא שלו

כך שכל דבר יהיה קשור לנקודה המרכזית של התבטלות לה'. לא רק שטח מסוים בחיים, או זמן מסוים בחיים שייך לתורה, אלא הכל מלא ממנה - בשיבה, בצבא או באוניברסיטה. אין תעודת סיום ללימוד התורה.

"העמל בתורה הוא לא רק סך הידיעות שלך, אלא הוא מבטא את ההתבטלות אל הנקודה של התורה כמרכז החיים. הדרך לשמוח בתורה היא להבין שבעמל הזה אנחנו מתחברים לנקודה שלנו בתורה, שהיא הנקודה המרכזית של החיים והיא השורש לכל. החיבור הזה הוא דבר מאוד שמת, וממילא כדאי להתחזק בו כמה שיותר. התורה נקראת גם 'שירה': ועתה כתבו לכם את השירה הזאת. כשאדם עמל בתורה, היא הופכת להיות

להיות שליח טוב אתה צריך לנוח מדי פעם, לעשות ספורט בכיף ולהתמלא בכוחות לחיות בשמחה".

החסידות כהלכה

נחזור לחג השבועות - יש עצה למי שנמצא בתחילת הדרך של לימוד תורה ומתקשה להתחבר ללימוד? "נראה לי שהנקודה הקריטית היא הפיתוח של אהבת תורה. אהבת תורה מגיעה יחד עם עמל תורה. עמל התורה נוגע לכל העניין שדיברנו, לראות איך התורה קשורה לחיים. מה שהקב"ה מבקש מאתנו זה להיות בטלים אליו - 'אם בחוקתי תלכו', שתהיו עמלים בתורה. הכוונה של 'חוקה' היא לעבוד את ה'

המקום ואהבת תורה של ממש". מי מממן את הפעילות הזאת? "בעיקר עמותת 'קול רינה', שזאת העמותה שלנו לתורה וחסד. על הצד של החסד אנחנו לא מספרים עכשיו, אבל יש המון פעילויות גם בתחום הזה. העמותה גם עומדת מאחורי הקמה של מדרשות ושיעורים בעוד הרבה מקומות, כי אנחנו מבינים שהכול נובע מתוך תורה".

"הזיכרון האחרון שלי מרינה קשור בלימוד תורה", חוזר הרב שנרב ללב הדברים. "רינה כל כך אהבה תורה! היא פשוט אהבה ללמוד. הזיכרון האחרון שלי איתה הוא לימוד משניות משותף שלנו ביחד. אמנם זה היה לבגרות, אבל המבחן לא עניין אותה בכלל. היא פשוט כל כך אהבה ללמוד את המשניות. היא לא חיפשה הנחות בלימוד, והיא הייתה בעלת אמונה גדולה ונשמה מאירה. זה ממש טבעי שמכוחה קמו כל כך הרבה שיעורי תורה ומדרשות".

מה היה המיקום של רינה בין הילדים במשפחה?

"יש לנו ברוך השם 12 ילדים, כמניין שבטי ישראל, ורינה היא הרביעית. היא לגמרי איתנו, ואנחנו חיים אותה ומרגישים אותה בכל נימי גופנו ונפשנו, כל רגע ורגע. כל המיזמים הם דברים על שמה, ודרכם אנחנו מרגישים אותה חיה בתוכנו. אשתי אומרת שזאת הכוונה של הביטוי 'שמתה צרורה בצרור החיים'. היא ממש חיה איתנו - לא בגוף ממש, אבל היא נמצאת בתוך החיות שממלאת אותנו ומעניקה לנו כוחות".

מאיפה באמת מגיעים כוחות לעמוד בכל כך הרבה משימות? "האמת היא שאני מרגיש שהקב"ה נותן לי כוחות כדי שאעשה איתם דברים טובים - ואבוי לי אם אני לא אפעל איתם. ראיתי בחוש שכל עוד אנחנו פעילים, יש שפע אדיר. אני לא מגיע לרמות של טירוף, וברור לי שחלק בלתי נפרד מעבודת ה' זאת החכמה לדעת לעצור ולנוח. מצד אחד אסור לנו לעצור - אנחנו נקראים 'מהלכים', לעומת המלאכים שהם עומדים. אסור לי למנוע טוב מאחרים ומעצמי, ועלי לתת ולפעול כמה שיותר. מצד שני צריך את הענווה שלא עליך המלאכה לגמור, ואני משתדל לעצור להתאוורר, לשחות בכריכה מידי פעם ולטייל. זה חלק מהעניין של השליחות בעולם הזה. כדי

חינוך 15 האורשת שלי

המכללה האקדמית הרצוג מובילה את הדור הבא של מערכת החינוך בישראל באמצעות מגוון חוגים לתואר ראשון ושני, תוכניות לימוד עשירות, טכנולוגיות למידה מתקדמות וסגל מרצים מהשורה הראשונה

**מערכת
מלגות**
שנה ראשונה חינם
ומלגות ייחודיות לזכאים

**הסעות
מערכת**
להגיע ללימודים באמצעות
מערכת הסעות בפריסה ארצית

**תוכניות
מצטיינים**
תוכנית המקנה תואר
בשלוש שנים, ובחינם

**תעודות
מקצועיות**
אפשרות לתעודות
יישומיות בנוסף לתואר

חינוך מיוחד | לשון | אנגלית | אזרחות | תושב"ע | מתמטיקה | מדעי המחשב | מדעי הטבע
היסטוריה | לימודי אי"י | תקשורת | תנ"ך | מחשבת ישראל | ספרות - אפשרות לשלב עם לימודי משחק

תואר ראשון B.Ed. והסבת אקדמאים להוראה

הרצוג. לדעת. לחנך.

להרשמה: 077-9915242 או היכנסו לאתר המכללה: herzog.ac.il

שירים אָאָרָג הרב יהושע אודרברג

למה להביא עגלות?
מדוע זו מתנה חשובה בעיני
הנשיאים?
וכיצד היא מהווה הכנה למתן
תורה?

עגלה קרובה

מבני יששכר
יודעי בינה לעתים
הציעו עצה להביא העגלות
ובכך לקרב את הרחוקים

משכן בנוי
כלים קימים
והקדשה מחפשת מקום ראוי
להתגלות בכל העולמים

"המשכן פורח באויר"
יאמרו בני שבט הלומדים
תפקידנו למצא לו כלים מגבילים
על ידם יוכל את השפעתו להעביר

ואלו העגלות
הצפופות, מלאות
בקדשת הקרשים ושאר המרים
דוקא בהגבלות, מתגלות

הכוונה של 'חוקה'
היא לעבוד
את ה' כך שכל
דבר יהיה קשור
לנקודה המרכזית
של התבטלות
לה'. לא רק שטח
מסוים בחיים, או
זמן מסוים בחיים
שייך לתורה, אלא
הכל מלא ממנה -
בישיבה, בצבא או
באוניברסיטה. אין
תעודת סיום ללימוד
התורה

שירת החיים שלו, ואז הוא מחובר אליה בכל
זמן ובכל מצב.

חג השבועות הוא גם יום ההילולא של הבעל
שם טוב הקדוש. איך אתה רואה את ההשפעה
של תורת החסידות להוסיף חיבור לתורה?
"ההשפעה של החסידות בדור שלנו היא
אדירה!" מתלהב הרב שנרב פעם נוספת.
"בדיוק היום אני מלמד שני שיעורים בחסידות,
ואפשר לראות על האנשים את ההשתוקקות
לרוח שלה שמביאה את הנקודה הפנימית
שבכל דבר. היכולת למצוא את העולם הפנימי
בתוך העולם הנגלה משותפת היום לכולם.
אפילו בישיבות שפעם הטילו על הלימוד
הזה וטו שלא מתעסקים בו, היום מבינים
שזאת אמת לאמיתה שאי אפשר בלעדיה.
זאת ממש חובה בחינוך הילדים ובעבודת ה'.
הלימוד של הפנימיות מוסיף חיים ללימוד
תורה בנגלה. גם בתוך ספרי ההלכה של
הסדרה 'שאלות מהחיים' משולבים ביאורים
מהחסידות שמדברים על המשמעות הפנימית
של ההלכות, ולדעתי הלימוד הזה הוא ממש
חלק מההלכה עצמה."

"באופן אישי אני מחובר בצורה לא רגילה
לספר 'שפת אמת', מוסיף הרב שנרב.
"הקב"ה זיכה אותי שאני כמעט לא יכול
לעבור יום בלעדיו. החיבור שהוא נותן
לפנימיות הוא עצום, והדרך שבה הוא
מאיר איך כל התורה והחיים קשורים כולם
באחדות אחת, היא אור גדול. זכיתי לאחרונה
להוציא לאור ספר עם רעיונות של השפת
אמת, שנקרא 'שפת אמת תיכון לעד'. ראיתי
שיש לא מעט אנשים שהרעיונות של השפת

אמת נשארים סתומים בשבילם, ולכן ניסיתי לכתוב נקודות והארות מהשפת אמת במילים
שלנו, שיעזרו ויתנו כלי להתחבר לאור המיוחד הזה."

הרב איתן, תודה על הדברים הנפלאים! לסיום, נשמח לקבל ברכה לעם ישראל לרגל חג
השבועות.

"הלוואי שנזכה בחג השבועות להתחבר לעבודת ה', כך שכל אדם מישראל ימצא את מה
שליבו חפץ באמת בנקודה הפנימית שהוא צריך לגלות בתורה, ויחד עם זה ומכוח זה נזכה
להיות עמלים ושמחים בתורה".

שובי נפשי

סיפור
לחג
מתן
תורה

אבל באמת באמת, אני הכי אוהב את שבועות בגלל הלילה שבו אני לומד עם אבא. אני יודע שהרבה אבות הולכים ללמוד בעצמם בשיעורי תורה והילדים הולכים לתוכניות שלהם, אבל מאז שאני זוכר את עצמי אבא למד איתי המון בלילה הזה, כל שנה לפי החומר שהיה מתאים לי. בשנים הראשונות הוא היה מספר לי סיפורי צדיקים, אחר כך לומד איתי קצת מהחומש, ואז מגילת רות, ולפני שנתיים למדנו מסכת ביכורים. הרגשתי ממש גדול ואבא למד איתי לא כמו אבא ובן, אלא כמו חברותא. וגם אני לא עשיתי לו הנחות ושאלתי אותו שאלות ממש טובות. פעם אחת הוא אפילו לא ידע לענות על שאלה ששאלתי ואמר לי שהוא צריך לחפש תשובה באיזה ספר.

החברים שלי היו מסתובבים משועממים ואוכלים עוד רוגעלך ועוד פיצוחים, אבל אני הייתי מרותק ללימוד עם אבא. כשהתעייפתי הוא היה שואל אותי שאלות וחידות מעניינות ולפעמים קצת מדגדג אותי כדי שלא ארדם. איזה סיפוק זה היה להתפלל תפילת ותיקין איתו. הוא היה עולה חזן והתפלל כל כך יפה את ההלל, לא הבנתי איך יש לו כוח אחרי לילה שלם של לימוד. במיוחד התרכזתי בעשרת הדיברות, אבא היה נראה כאילו הוא עכשיו בהר סיני בקבלת התורה. אומרים שכל הנשמות היו במעמד הר סיני, אבל זה הרגיש כאילו אבא שלי באמת שם. אור מיוחד וקדוש על הפנים. התפללתי לידו והייתי הכי שמח בעולם שזה אבא שלי.

אם תשאלו כל ילד ממוצע מהו החג האהוב עליו, מן הסתם כמעט כולם יגידו חג הפורים. סך הכל הגיוני, תחפושות, המון ממתקים, רעשנים וליצנים. מה ילדים צריכים יותר מזה? לכן, בטח יישמע לכם מוזר שאני הכי אוהב את חג השבועות. יותר מאת האפיקומן בפסח, יותר מהדלקת נרות חנוכה ואפילו יותר מפורים. כן, מה ששמעתם.

אצלנו בשבועות הבית לובש חג. אני יודע שאפשר להגיד את זה על כל חג, אבל בשבועות באמת הבית שלנו היה מקושט כל כך יפה והחג היה מורגש בכל פינה. אני זוכר את עצמי עוד כילד בגן הולך עם אמא למשתלה ובוחר איתה מלא פרחים יפים. מלא אני מתכוון, שאחר כך כל הבגאז' היה מלא בזרים ועציצים. אמא לימדה אותי איך מכינים מהם שרשראות והיינו תולים אותם כמו שתולים בלונים בשרשרת ארוכה. פרחים אחרים היינו שמים באגרטלים ומפזרים בכל מיני מקומות. על השידה בכניסה, על אדן החלון, על קצה השיש במטבח, על השולחן הקטן בסלון וכמובן, זר ענק ויפהפה לשולחן החג עם פרחים לבנים שאת הריח שלהם אני יכול ממש להרגיש ברגע זה באף שלי... דווקא את השם שלהם שכחתי.

אחרי שכל הזרים היו במקום, התפקיד שלי היה להכניס לכל זר כמה שיבולים "להשלמת האווירה" כמו שאמא שלי אומרת. את השיבולים קטפנו אצל סבא יעקב שבוע לפני כן, וגם זו הייתה חוויה ממש מדהימה. סבא לקח אותי על הכתפיים, ואני בחרתי את השיבולים הכי גבוהות ושמונות שמצאתי.

כל זה עוד לפני שדיברנו על האוכל של שבועות שהוא הכי מפנק. הלזניה המושלמת של אמא שלי, הבלינצ'ס עם הגבינה של סבתא וזה שאפשר לשתות שוקו בסעודת חג... אין עוד חג כזה!

יום אחד, כשאבא היה במרפסת, וכרגיל הוא ישב שם והסתכל על השקיעה, ניגשתי אליו ואפילו שאמא אמרה לא לדבר עם אבא אלא רק אם הוא פונה אליי, ליטפתי לו את היד, הסתכלתי לו בעיניים ושאלתי אותו: "אבא, מה שלומך?" אבא הסתכל אליי עם העיניים החשוכות ולא ענה לי. "אבא אני מתגעגע אליך". חיבקתי את אבא והדמעות שלי ירדו בלי שליטה. אבא חיבק אותי אבל לא אמר מילה.

למחרת כשחזרתי מבית הספר אבא לא היה בבית. אמא הייתה במטבח, ועוד לפני ששאלתי היא אמרה שאבא מאושפז. "מה קרה לו?" שאלתי. אמא מזגה לי כוס מיץ ואמרה לי שנדבר בסלון.

"מתוק שלי, אבא לא הלך לבית חולים רגיל. הוא הלך למקום שעוזר למי שהלב שלו כואב". "אז כן קרה לו משהו בלב? הוא צריך לעבור ניתוח?" "לא, לא", אמא ענתה. "יש הרבה אנשים שנפגעו במלחמה הזאת. חלק איבדו את החיים ממש, וזה נורא. חלק איבדו רגל או יד, חלק נשאר עם פצעים או צלקות, כוויות ושברים. ויש כאלה שנראים מבחוץ כאילו לא קרה להם כלום. הגוף שלהם ממש שלם, אבל בפנים כואב להם מאוד. כואב להם עד כדי כך שהם לא יכולים לעשות כלום".

"אפשר לבקר אותו במקום הזה?" שאלתי. "בשלב הזה לא, אולי בהמשך". "כמה זמן הוא צריך להיות שם?" "מדברים על חודש בינתיים ונראה מה יהיה בהמשך".

"אמא, אני יכול להגיד לך משהו?" "בטח נשמה שלי". "גם את נראית מבחוץ רגילה לגמרי, אבל אני יודע שאת בפנים עצובה שאבא ככה ואת מה זה גיבורה". דמעות. חיבוק. ועוד חיבוק. ועוד דמעות.

אני חושב שזה היה אחרי שאבא היה חודש באשפוז, חזרתי מהלימודים ממש כועס. זרקתי את התיק והתיישבתי על הספה. אמא קיפלה כביסה ושאלה אותי אם אני רוצה לדבר. "זה לא פייר שאבא של שלומי מסתובב עם רגל לא אמיתית כי הוא נפצע קשה במלחמה, וכולם מתלהבים עליו, שולחים לו שוקולדים ומכתבים כל היום, כותבים שהוא גיבור ישראל וקונים לו מתנות. אבא שלי מאושפז ולא נמצא בבית, ומה חברים שלי אמרו לי היום? את יודעת? הם אמרו לי שהם ראו את אבא כשהוא חזר מהמלחמה, והוא נראה להם ממש בסדר גמור, והם לא מבינים בכלל למה אני ממציא שהוא חולה, כנראה שאני רוצה שישלחו גם לי שוקולדים ומתנות. ככה הם אמרו לי! אבל אני התעצבנתי עליהם ואמרתי להם שמה ששבור אצל אבא שלי זה הלב, ואת זה אף אחד לא יכול לראות. חצופים כאלה! מה הם מבינים בכלל?"

יצאתי לבעוט בכדורגל בחוץ וחשבתי לעצמי, שתכלס, גם אני לא מביין בכלל.

אבא הגיע הביתה אחרי חודש וחצי. זה באמת קצת עזר המקום ההוא שהוא היה שם, ואז היו עליות וירידות. היו שבתות שהרגשתי שזהו, זה מאחורינו ואבא ממש סבבה. הוא אפילו התחיל לחזור לעבודה בהדרגה. והיו ימים ששוב היה נראה כאילו יש חומה סביבו. לפי המבט בעיניים כבר ידעתי לזהות אם הוא איתנו או לא. פסח היה מדהים וטיילנו בחול המועד בכמה חוות, היה ליל סדר כיפי עם בני הדודים. אבא יצא פעם ראשונה לחג מחוץ לבית, כי עד אז היינו רק

לפני שנתיים אבא לא היה בחג השבועות בבית. הוא היה במילואים בעזה. אני מתבייש להגיד, אבל את השבועיים האחרונים של ספירת העומר ספרתי בלי חשק ובלי טעם. ידעתי שהולך להיות חג ממש "יבש" בלי אבא. לפני החג הוא התקשר ואמר לי שגם אני אהיה מאוד חסר לו, אבל יש לי אחריות ללמוד בחג עוד יותר חזק כי אני לומד גם בשבילו, כי הוא בפעילות מבצעת ולא יצליח להגיד אפילו פסוק אחד. הוא אמר שהוא דיבר עם סבא יעקב, וסבא ילמד איתי כמעט כמוהו.

הבית היה מקושט בפרחים ושיבולים, אמא הכינה לזניה וסבתא הכינה בלינצ'ס, אבל אבא לא היה. סבא יעקב ממש השתדל, אבא האלון הצליח לשלוח לו לפני חג חידות וכמה סיפורים, אבל למרות שסבא באמת השתדל, הוא היה עייף כליל הלימוד, בכל זאת הוא אדם מבוגר, ובמקום שהוא יעיר אותי, אני הייתי צריך מדי פעם להעיר אותו... לא נעים... בסביבות השעה 2:00 הערתי את סבא ואמרתי לו שאני עייף ורוצה לחזור הביתה. לא באמת רציתי, היה לי עוד כוח ללמוד, אבל הבנתי שאין קטע. שיננתי בראש את המילים של אבא, שעכשיו זה זמן שצריך להשקיע בעם ישראל ושלכולנו יש תפקיד חשוב, כל אחד מקריב משהו וזאת ההקרבה שלי. זו חתיכת הקרבה ליל שבועות, אמרתי לעצמי ולקדוש ברוך הוא ששומע אותי.

עבר החופש הגדול ועברו החגים והמלחמה בעזה הסתיימה בינתיים, החטופים חזרו, ב"ה, וזו הייתה שמחה גדולה. החיים חזרו לשגרה. שמחתי שאבא סוף סוף חוזר להיות איתנו כמו שצריך. מבחינתי אפשר להתחיל לספור את ספירת העומר לחג השבועות. אז מה אם יש עוד חצי שנה... שרק הפעם יהיה לי חג נורמלי עם אבא כמו שאני אוהב.

אבל האמת היא שהכל חזר להיות כמו שהיה, חוץ מאבא שלי. אני זוכר את היום שבו הוא הגיע הביתה ואני רצתי אליו ונתתי לו חיבוק ענקי כזה. תמיד הוא היה מרים אותי למעלה ומחבק אותי חזק, נותן לי נשיקה על המצח ושואל אותי מה חדש. הפעם הוא נכנס, נתן לי חיבוק קצר ואמר שיש לו מלא כביסה לשים במכונה. הוא לא היה נראה שמח והעיניים שלו היו מוזרות, חשוכות כאלה, אני לא יודע להסביר.

אמא הכינה ארוחת ערב מושקעת, אבל אבא היה שעתים במקלחת וכשיצא אמר שהוא לא רעב ושהוא "מת לישון". אמא ניסתה להראות לנו שהיא לא מאוכזבת, אבל אני מכיר אותה יותר מדי טוב, וראיתי איך היא השקיעה ובישלה לו את מרק הבטטה ואפתה לו עוגת שמרים קינמון. את המרק אכלנו בשקט ואת העוגה אמא הקפיאה.

כמעט שבוע אבא לא יצא מהבית ולא רצה שיבואו אלינו משפחה או שכנים. הוא לא חזר לעבודה ואפילו לא הלך לבקר את ההורים שלו. אמא ביקשה שלא יבואו אליי חברים, כי אבא צריך לישון והוא לא יכול כשיש רעש. בהתחלה לא שאלתי שאלות, הבנתי שאבא חזר ממלחמה ונכנע לחזור לפתאום לחיים רגילים זה באמת קשה, כמו שקשה לחזור ללימודים אחרי החופש הגדול. צריך להתרגל. הייתי בטוח שזה עניין של זמן, ואבא יחזור להיות כמו פעם. אבל אבא לא חזר להיות כמו פעם בכלל. הוא רק היה במיטה או במרפסת על הכיסא, וגם אמא כבר נעשתה יותר עצובה והכל היה כזה שקט בבית שלנו. בלי ארוחות שמחות, בלי חברים, בלי ובלוי ובלוי. היו לילות שהוא היה צועק מתוך שינה ושמעתי את אמא מנסה להרגיע אותו. היו פעמים ששמעתי שמתקשרים אליו מהעבודה והוא אומר שהוא לא מסוגל לחזור.

אתם מוזמנים!

מעמד חידוש החוזה השנתי

(נדרשת נוכחות ערבים)

בְּשָׁעָה שְׁעָמְדוּ יִשְׂרָאֵל לְפָנַי הֲרֵ סִינֵי לְקַבֵּל הַתּוֹרָה, אָמַר לָהֶם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא: ... הָבִיאוּ לִי עֲרָבִים טוֹבִים שְׂתִשְׁמְרוּהָ וְאֲנִי נֹתְנָה לָכֶם...

אָמְרוּ: הֲרֵי בָּנִינוּ עוֹרָבִים אוֹתָנוּ. אָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא: הָא וְדַאֵי עֲרָבִים טוֹבִים, עַל יְדֵיהֶם אֶתְנַנֶּה לָכֶם (שיר השירים רבה)

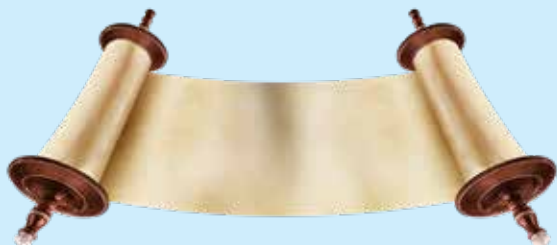
קריאתו של הרבי מליובאוויטש זי"ע:

הביאו את הילדים לבית הכנסת למעמד קריאת עשרת הדברות

"כשם שאמירת עשרת הדברות בפעם הראשונה היתה בנוכחות כל עם ישראל, אנשים נשים וטף, גם הקטניקטנים, כדאי להשתדל שבעת קריאת "הפרשה הזאת" (לכל הפחות) בבית הכנסת בזמן מתן תורה בכל שנה ושנה יהיו נוכחים כל בני ישראל, גם הקטניקטנים/ות"

אָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְיִשְׂרָאֵל: בְּנֵי, הֵיוּ קוֹרְאִין אֶת הַפָּרָשָׁה הַזֹּאת בְּכָל שָׁנָה, וְאֲנִי מַעֲלָה עֲלֵיכֶם כָּאֵלוֹ אֲתֶם עוֹמְדִים לְפָנַי הֲרֵ סִינֵי וּמְקַבְּלִין אֶת הַתּוֹרָה

(פסיקתא דרב כהנא)

בבית בשבתות וחגים. שוב היה נראה שהחיים חזרו למסלולם. אבל מיד אחרי פסח חזרו שוב הצעקות בלילה, ושוב אבא היה יוצא למרפסת ושותק שם במשך שעות.

כבר התחלתי כמוכן לספור את העומר ובלב שלי תפילה, שרק אבא יהיה איתי בשבועות, אני כל כך מחכה לזה. עם כל הכבוד לסבא יעקב, אני רוצה את אבא בחג! רק לא כמו שנה שעברה. בבקשה, ה', בבקשה. כל יום שאלתי את אמא מה שלום אבא, וכל יום היא אמרה שזה ייקח זמן וצריך סבלנות, אבל בינתיים הזמן לשבועות הולך ואוזל. הלוואי שאפשר היה לבקש הארכת זמן, שנספור עוד איזה שבוע-שבועיים.

שלושה ימים לפני שבועות אבא הגיע הביתה. זו הייתה הפעם הראשונה שלא יכולתי לדעת מה הוא באמת מרגיש. העיניים שלו לא היו חשוכות אבל גם לא מאירות. הוא היה עייף ונכנס ישר למיטה, אבל קם אחר כך ואכל איתנו ארוחת ערב. הוא אפילו שאל אם כבר קנינו פרחים והתעניין מה אני לומד עכשיו בבית הספר. ראו שהוא ממש ממש מתאמץ שנראה שהוא בסדר.

חג שבועות הגיע. הבית היה מקושט בפרחים ושיבולים. אמא הייתה לבושה בשמלה לבנה וגם אבא לבש חולצה לבנה חדשה וחבש כיפה שאמא סרגה לו. ניסיתי להסתכל בחשש לעיניים של אבא כדי להבין איזה שבועות מחכה לי. אבא כנראה הבין שאני עושה לו את מבחן העיניים והתכופף אליי. "מתני, תדע לך שאני ממש גאה בך. אמא מספרת לי איך אתה בוגר ועוזר כאן בבית. אני רוצה שתדע שהכי בעולם אני רוצה להיות אתכם, המשפחה שלי, לחגוג

ולשמוח, אבל יש דברים שמפריעים לי ולא נותנים לזה לקרות ואני מתאמץ כי אני אוהב אתכם כל כך. אולי כשתהיה גדול תוכל קצת להבין, ואולי גם לא. אני רואה אותך כל הזמן מסתכל לי בעיניים, אבל יש שם דברים בתוך העיניים האלה שראיתי במלחמה והם כל כך חזקים שאני לא יכול לשכוח אותם. כשאני נזכר בהם זה עושה לי רע בנשמה, ואני לא מצליח להשתלט על הרגשות שלי. התכוננתי ללילה הזה והכנתי לך חידות ממש מעניינות ואני מחכה ללמוד איתך, כי אתה החברותא הכי טובה שלי. אם אני אצטרך בלילה קצת הפסקה, או שאבקש ממך שניסיים מוקדם, בבקשה תבין אותי."

"בטח אבא, בטח. תודה על המאמץ. אני שמח שאתה פה. זה כבר המון."

אמנם זה לא היה כמו כל שנה, אבל היה לנו נעים וטוב ללמוד ביחד. היו פעמים שאבא ביקש רגע הפסקה, ואני חיכיתי בסבלנות ולקחתי בחשבון שאולי הוא יבקש לסיים, אבל השעות חלפו ואנחנו למדנו עד ותיקין. כשהגבאי הגיע ושאל את אבא אם הוא רוצה להיות חזן, הייתי בטוח שהוא יסרב, אבל הוא הסכים. כשהתפללתי לידו שמת לי לב שהוא רועד במילים: "שובי נפשי למנוחי, כי ה' גמל עלי, כי חילצת נפשי ממוות את עיני מן דמעה את רגלי מדחי, אתהלך לפני ה' בארצות החיים."

כשנעמדנו לעשרת הדיברות, נזכרתי במדרש שלמדנו בכיתה על כך שכל החולים התרפאו בזמן מעמד הר סיני, וכל מי שהיה חרש התחיל לשמוע וכל מי שהיה עיוור התחיל לראות. הסתכלתי על אבא שלי הגיבור שמום אין בו, חשבתי כמה הוא אמיץ, וכמה הוא עשה דברים ממש חשובים בשביל עם ישראל. הוא נלחם בכל הכוח באויבים שלנו, וגם עכשיו ברגע הזה ממש הוא ממשיך להילחם. התפללתי אל ה' שאבא שלי שהוא לא עיוור, ולא חרש, ולא אילם ולא חגור, שגם הוא יהיה בריא. וגם הוא יתרפא לגמרי מהמחלה שלו, שלא רואים אותה, ולא שומעים אותה. אבל מרגישים אותה. מרגישים אותה חזק בלב.

לקבל את התורה

ניצוצות מתורת הרב עדין אבן ישראל (שטיינזלץ) זצ"ל

לא נפלתי לכאן

בשבועות נשאלת השאלה האם אני מוכן לקבל את התורה. יום השבועות זה יום מסוגל לכך שאדם ישב ויעבוד על הבחירה, על הפנימיות של הבחירה שאומרת: לא נפלתי למקום אלא בחרתי בו. כשאדם בוחר הוא לא צריך לבחור במה שנמצא בצד השני של העולם, לפעמים מה שמחפשים נמצא מתחת לאף. בחירה היא לא בהכרח מעבר לעולם אחר, היא יכולה להיות דבר קרוב שבקרוב ועדיין זו בחירה. נישואין הם באמת בחירה מסוג מסויים, אבל יש בחירה שעומדת לפני כן והיא שאלת איפה אני בעצמי עומד. יש ילד ששולחים אותו לגן דתי ולא עושה צרות, שולחים אותו לבית ספר ולתיכון דתי, והוא עדיין לא עושה צרות מיוחדות, אבל זה עדיין לא אומר שהוא שייך לזה. יש תיאור מעין זה שמופיע אצל יהושע שעומד בסוף ימיו מול העם ומספר את תולדות העם, ושואל בסוף שאלה פשוטה: האם הם רוצים לעבוד את ה', ואם רע להם, אז שימצאו דבר אחר שהם רוצים לעסוק בו. מה יהושע רוצה מהם? הרי לכאורה הכל מיוצב, הכל בסדר ואין מקום לשאלות. יהושע אומר: צריך לעשות בחירה. כמו שיש מעמד כזה לכלל ישראל, כך האדם צריך לשאול את עצמו במה הוא בוחר. הבחירה מוציאה אותו מהגדר של משהו שנפל לתוך זה לאחד שרוצה להיות בפנים. לפעמים קורה שאדם ניגש להקב"ה ואומר לו שהוא כך כך שנים נמצא איתו ועכשיו הוא מחליט שהוא רוצה בזה וזה עושה לו משהו אחר לגמרי, ולפעמים האפקט הוא פחות דרמטי, אבל מה שתמיד קורה בעקבות הבחירה - הוא שאדם נמצא בדרך שהוא רוצה להיות בה. נקודת הבחירה לא מוטלת עלינו בדרך כלל מבחוץ, אנחנו

צריכים לעשות אותה מבפנים.

אנחנו הולכים כעת לקראת מתן תורה - זה הזמן לקבל את התורה באימה וביראה ברתת ובוזיע. בזמן של שבועות יש סגולה לאדם לקבל את התורה, סגולה שאדם יקבל על עצמו עול מלכות שמים תחילה, ואחר כך עול מצוות. עול מלכות שמים זה העיקרון, וברגע שקיבלתי את העיקרון, אז מה המסקנות? כך וכך וכך. זה מה שצריך לעשות.

צר לי שלא אמרתי דברים המרוממים את הנפש. מה לעשות? סוף דבר הכל נשמע, את האלקים ירא ואת מצוותיו שמור, כי זה כל האדם.

(שיחה בישיבת תקוע, ב' סיוון תשס"ד)

זה לא אנושי

לאחר שאנו בני אדם, ובמאמצינו שלנו איננו מסוגלים להגיע אל האלוקות, הרי הקדוש ברוך בעצמו מתוך חסדו וטובו שאין להם סוף, ועל מנת להגיע להגשמת הכוונה הראשונה של בריאת העולם - מוריד הוא את עצמו אלינו. התגלות ה' אלינו, מתן התורה בהר סיני, אינה רק הוראת דרך למעשה כיצד צריכים אנו לעשות ולנהוג. ירידת ה' במתן התורה היא ההתלבשות בתוך התורה והמצוות, היא האופן שבו מתאחדים אנו ממש עם הקדוש ברוך הוא - כאשר אנו מקיימים את מצוותיו.

המצווה נעשית אפוא לא רק מילוי פקודה "צו" בלבד. המצווה מתמצתת תוכן פנימי יותר, מהותי יותר, הריהי מלשון "צוותא" -

מתנה ממין אחר, מסוג אחר לגמרי. לעולם אי אפשר להיות מוכנים לה, ותמיד צריך לצפות שהיא תגיע.

בליל חג השבועות, בזמן ההכנה לקבלת התורה, אפשר לעשות רק דבר אחד בלבד: לעמוד "באימה וביראה, ברטט ובזיע". אחרי כל מה שאדם יודע, אחרי כל מה שהוא למד, אחרי כל מה שהוא הכין, עיקר הנקודה היא: לעמוד. על האדם לדעת שכל מה שהוא יודע איננו ולא כלום, שכל מה שהוא למד איננו משנה, ושהכל צריך לבוא מלמעלה. כל מה שביכולתו לעשות זה לעמוד כמו שעמדו אבותינו, להרגיש את אותה ההרגשה שהוא עומד אל מול ההר, שהוא עשה מה שהיה ביכולתו ועדיין הוא ככלי ריק, ועכשיו הוא יכול רק לעמוד ולצפות: "תן לי".

זה מה שעושים לקראת מתן תורה, בשביל זה סופרים את כל הימים הללו – בשביל להגיע לנקודה שבה הקב"ה בעצמו יוסיף את המספר החמישים, את היום האחרון, וייתן לנו את התורה. (חמישים יום)

להיות יחד, להיות יחד עם ה'. הקדוש ברוך הוא "ירד על הר סיני" – והוריד כביכול את מהותו ועצמותו, את מהותו שלמעלה מכל גדר והגדרה, דווקא אל הגדרים והתחומים, ההגבלות והמחיצות של התורה שנתן לנו. ומאחר שהתורה היא ביטוי רצונו העליון של הקדוש ברוך הוא, מאחר שהיא היא חכמתו ורצונו יתברך, הרי שיש לנו בכך הרבה יותר מאשר קבלת "תורה מן השמיים". מתן התורה הוא הורדה אל בני האדם ואל דרגתם וכושר תפיסתם של בני אדם את הדבר העליון ביותר: "תורה שהיא שמיים".

ועל כן יש הבדל פנימי ויסודי בין המצווה כפי שהיא נראית באופן החיצוני, וכפי שהיא נתפסת ומוכנת על פי השכל, לבין מהותה הפנימית של המצווה – כציווי, כדרך של התקשרות עם הקדוש ברוך הוא. "לא תרצח" של המוסר האנושי הוא חוק נעלה, הוא דרגה עליונה של השגה אנושית, אולם, גם כאשר "לא תרצח" מובן באופן הדק והרוחני ביותר (לא מתוך בקשת תועלת עצמית, אף לא מתוך רצון להקים ולבסס את החברה האנושית) הריהו נשאר סוף כל סוף השגה אנושית, המוגבלת בטבע ובמהותו של האדם, שיא אנושי – שאינו מגיע מעבר לתחום האנושי. ואילו "לא תרצח" כאשר הוא מתגלה במעמד הר סיני בעשרת הדיברות הוא צו אלוקי, הוא חלק מן הקשר אשר המובדל, הנעלה מכל, הקדוש ברוך הוא, מתקשר בו אלינו. הצו הזה הוא המכשיר המוגבל להשגת הבלתי מוגבל, הכלי הסופי להשגת האיין סוף.

העולם עד למתן תורה הוא עולם בו האדם מנסה, מתאמץ להגיע אל ה', ולמרות כל המאמצים נשאר מרוחק. ממתן תורה ואילך נפתחת הדרך – דרכה של התורה, להגיע אל האלוקות. הקדוש ברוך הוא עצמו יורד ומתגלה בתוך התורה, הוא מוסר את הדרך, את האפשרות כיצד יוכל האדם להתגבר על מעצור עצם היותו אדם, כדי להתקרב ולדבוק באלוקות.

(על משמעות מתן תורה בחסידות)

בלי הכנות

נתינת התורה מן ההכרח שתיעשה מתוך דילוג וקטיעת ההכנות, ושני טעמים בדבר. האחד: שהתורה תמיד ניתנת תשע מאות דור לפני הזמן הנכון, האדם לעולם איננו מוכן לכך, ועל-כן הדרך היחידה להביאה אליו היא בדילוג הערך, בקפיצה ממהות למהות שאינה מתחשבת בדרגתו כשלעצמו. והטעם השני הוא: שאין כל דרך לעשות הכנות לפני קבלת התורה. ההכנה היחידה לקבלתה היא המוכנות לקבל את כל מה שיבוא. כאשר אדם איננו מגביל את התורה, כאשר אין הוא מתנה אותה לפי קנה-המידה שלו, לפי טעמו והשגתו, כאשר הוא נעשה כלי לקבלה, באותה שעה יכולה התורה להינתן.

(דבר ציווה לאלף דור)

כלים ריקים

למתן תורה לעולם אי אפשר להיות מוכנים בשלימות, ואם היה הקב"ה דוחה אותו עד שבני האדם יהיו ראויים, היה הדבר נמשך עד סוף כל הדורות. כדי להגיע למתן תורה, כדי לבוא ליום החמישים, אין זה עניין של יום נוסף שצריך לספור אותו. יום החמישים הוא מהות אחרת לגמרי, ומשמעותו היא, שכמה שאדם עשוי להיות מוכן – הוא לעולם איננו מוכן, כל כמה שהוא כלי – הוא לעולם איננו מושלם.

עד לאיזושהי נקודה, עד העמידה לפני הר סיני, אפשר להגיע. מאותו רגע והלאה מגיעים למלכות אחרת, שהיא מלכותו של הקב"ה בעצמו, שם הוא – ורק הוא, יכול לתת את התורה. יש גבול ליכולת האדם, ומשם והלאה זוהי מתנתו של הקב"ה, שהיא

זמן-לא-זמן

איפה התורה ניתנה? במקום שאין שם בני אדם. היא ניתנה במובן מסוים מעבר לתחומים של העולם המיושב. היא ניתנת במקום שהוא לא עולם מסוים – בתוך שימרון, בתוך השממה שם הקב"ה נותן את התורה. מדוע? מפני שהתורה לא שייכת לשום מקום, התורה אחר כך תהיה קשורה לארץ ישראל, אבל בעצם מתן תורה, עצם העניין הזה של מתן תורה, לא שייך למקום.

באותו אופן התורה כנראה גם לא שייכת לזמן. ולכן למרות שכל מיני מאורעות שכתובים בתורה כתוב באיזה יום ובאיזה זמן זה קרה, על מתן תורה לא כתוב מתי זה קרה. למה? מפני שמתן תורה הוא מאורע שהוא בעצם מחוץ לעולם, הוא לא בזמן ובמקום. הוא נמצא בזמן, אבל הזמן הזה לא כתוב לנו, הוא נמצא במקום, אבל המקום הזה לא ברור לנו. מדוע, מפני שהתורה הוא דבר טרנסצנדנטי – מעבר לתחומי ההשגה וההכרה.

בצד מסויים העניין הזה מקביל לקודש הקודשים. מה המקום הקדוש לישראל, מה המקום שבו אחת בשנה הכהן זורק שם את הדם? המקום שם נמצא ארון הברית – זה המקום שעליו כתוב בגמרא ש"מקום ארון אינו מן המניין", ופירושו שהארון לא נמצא בממד המקום, הוא לא מן המניין שאני יכול למדוד אותו מבחוץ. זה בהחלט מתאים לכל העניין של קודש הקודשים. קודש הקודשים הוא בעצם חלון בין העולם שלנו לעולם שלא שלנו, לכן קודש הקודשים הוא לא במקום, אני מגיע למקום ושם אני עובר למקום שאינו מקום, מעבר למקום.

(שיחה בישיבת תקוע, א' סיוון תשע"ד)

ומהקדמונים לא קם כמוהו

לקט סיפורים בשפת המקור על מורנו הבעל שם טוב זי"ע,
לרגל יום ההילולא בחג השבועות

נשמה מעיר הקודש

הצדיק רבי אדם בעל שם גילה במכתב שכתב אל מורנו הבעש"ט בעצמו את שורש נשמתו:
בשנת של"ג חי בעיר הקודש צפת יהודי אחד שיכול היה רק להתפלל, אך תמים היה
במעשיו והצנע לכת.

לילה אחד, כתומו לערוך תיקון חצות, שמע נקישות בדלת חדרו. על שאלתו מי שם נענה:
אליהו הנביא זכור לטוב. האיש פתח את הדלת, ואליהו הנביא נכנס החדרה שנתמלא אורה
ושמחה. אליהו הנביא פנה אל האיש ויאמר: באתי לגלותך את שנת ביאת משיח צדקנו, אך
תנאי יש בדבר - שתספר לי מה עשית ביום הבר מצוה שלך שבגללו פסקו בבית דין של מעלה
שתזכה לגילוי פניי כדי לגלות לך סודות נעלמים.

היהודי הצפתי ענה לאליהו הנביא בתמימות: מה שעשיתי - עשיתי רק לכבודו של הקב"ה,
ואיך יכול אני לגלות זאת לאחרים. אך באם משום כך לא יגלה אליהו הנביא את אשר צריך
הוא לגלות לי, לא צריכים, כי מקובלני שמה שיהודי עושה צריך הוא להחביא זאת מעיני כל
והדבר צריך להיות רק לכבודו של הקדוש ברוך הוא לבדו.

נתעלם לו אליהו הנביא זכרונו לברכה ויעל השמימה, ובשמים נעשה רעש גדול מאד
מתמימותו של איש זה שדחה את אליהו הנביא ואת גילוי קץ ביאת משיח צדקנו, ובלבד שמה
שהוא עושה לא יהא אלא לשם שמים בלבד. בית דין של מעלה דן בדבר ופסק שאליהו הנביא
יתגלה שנית לאיש זה בצפת, ילמדו תורה ויגלה לו סודות נעלמים.

איש פשוט זה נהיה חד בדרא, צדיק תמים והצנע לכת שאיש לא ידע אודות גדולתו וקדושתו.
ויהי היום והאיש בא בימים ונפטר לעולמו, ואחרי דין ודברים החליט בית דין של מעלה
ששכרו יהיה לרדת עוד הפעם לעולם הזה ויכפו עליו להתגלות, ועל ידו תתגלה דרך חדשה
בעולם לבסס ולטהר את העולם ברוח טהרה ורוח הקודש, ויאיר אור חדש בלב כל אחד ואחד,
ועל ידו יתקדש שם שמים ותימלא הארץ דעה עד שתביא לקירוב הקץ.

נשמתו זו של היהודי הצפתי היא נשמתו של מורנו הבעש"ט.

סיפורו של הכפר סרוליבה

דבר זה, ענו ואמרו לו: בא איש בליעל אל האדון, ואמר לו שהוא מוכן לתת הוספה גדולה כדי שהוא יחזיק בחכירה. ושלח אלינו האדון שליח, וציווה אותו לומר לנו שאם נוסף לו כך וכך אזי אנו נמשיך להחזיק בה, ואם לאו, ישכיר את האורענדע (חכירה) להמוסיף. וזאת היא סיבת הבכי.

ניחם אותם הבעש"ט ודיבר על לבם ואמר להם שאחרי ארוחת צהרים יגש הוא בעצמו אל אותו בליעל וידבר על לבו, וכי בעזרתו יתברך יפעל שלא ירצה לשכור במקומו את המקום. כן עשה, והלך אליו ודיבר עמו דברים נוחים מאד לבל יפגע לעשות כדבר הזה אחרי שבעל הבית מחזיק את המקום שנים רבות ומטופל הוא במשפחה ברוכת ילדים, אך הבליעל עומד ברשעתו ואינו משים לב לדבריו כלל. תכף לאחר מכן הלך אותו שוכר אל האדון וביקש לחתום עמו על חוזה. ויאמר לו האדון להמתין קמעה שכן זה עתה באו אליו אורחים חשובים. בינתיים כיבדו בצנצנת מי דבש והציע לו להינפש מעט בגן וכאשר יסעו האורחים יקראנו. אותו שוכר ישב לנום מעט בגן. בחלוף שעות אחדות, כצאת אורחיו, שלח האדון את משרתו לקרוא לשוכר החדש. המשרת הכה בחזקה על השער ואין קול ואין עונה. בראותו כן טיפס מעל לגדר ונכנס לתוך הגן וראה את השוכר שוכב דומם. ניסה המשרת להקיצו, אך אין קול ואין קשב כי שיתוק פתאומי אחז בכל גופו. נטל אותו המשרת והשליכו על העגלה והוליכו לביתו, והמוכסן נשאר על חזקתו לפי המקח הקודם.

וכל אותה עת היה אותו בליעל שרוי בחוליו. כשפקע שמו של הבעש"ט רמז לבני ביתו שיוליכוהו אליו, כי מאתה הייתה לו הצרה הזאת. כשבא אל הבעש"ט אמר לו שבאמת אינו ראוי שיתרפא, אלא שחם על בני ביתו, ועל כן מרפאהו. ורק מחמת שפנה למכשפים וכוחות הטומאה שינסו לרפאותו, למרות שלא הועילו לו מאומה, יהיה מוכרח להישאר בעל מום ויהיה צולע וכן היה.

אמונת צדיקים, אות טו

מופת לעיני ספקן

על אף האותות והמופתים, לא חסרו מנגדים לדרכו הקדושה של הבעל שם טוב הקדוש. בפי חסידי חב"ד סיפור נאה: לאיש אחד הייתה בת משותקת ר"ל עד שלא יכלה להזיז שום אבר מאברי גופה. בצר לה ביקשה בעצת כמה וכמה רופאים אך ללא הועיל. כשהתפרסם שמו של הבעל שם טוב כעושה פלאים ומרפא חולים רבים בתפלתו, אמרו מכיריו וידידיו לאבי המשותקת שיסע אל הבעל שם טוב, אך זה לא רצה באומרו כי איננו מאמין כי בדור זה יש אנשים אשר כאלה. עבר זמן והאב ראה כי אין תקווה וגם הלחץ מידידיו גבר עליו ויסכים לנסוע. לקח עמו צרור כסף, השכיב את בתו בעגלה ויסע אל הבעל שם טוב.

בהיכנסו אל הבעל שם טוב אמר לו להבעש"ט: אמרו לי שהנך יכול לרפא חולים. הנה הבאתי לך צרור כסף, קחהו לך ורפא את בתי המשותקת. היא שוכבת בחוץ בתוך העגלה.

היה זה ביום קיץ, והבעל שם טוב ישב אותה שעה ליד חלון פתוח, ולאחר ששמע את דברי היהודי לקח את צרור הכסף וזרקו החוצה באומרו: לך לך לשלום, אינני צריך את כספך.

הצרור נקרע והכסף התפזר בחוץ על הארץ, לא רחוק מהעגלה. הבת המשותקת בראותה זאת קמה על רגליה, ירדה מן העגלה והחלה הולכת ואוספת את הכסף. כשאביה יצא וראה מחזה מופלא זה אמר לה: בתי, שבי מהר בתוך העגלה, ונמחר לנסוע מכאן. הוא – כוונתו אל הבעל שם טוב – יכול עוד לומר שהוא הוא אשר ריפא אותך...

שמועות וסיפורים ח"א, 20ב

ויגזור אומר ויקם

נדעו דבריו המופלאים והטמירים של הרה"ק רבי מנחם מענדל מויטבסק זי"ע הכותב במכתב קודש (פרי הארץ – מכתבים ל, ב): "היה דבר השם ביד הבעל שם ויגזור אומר ויקם, אחד היה, ומקדמונים לא קם כמוהו ואחריו לעפר מי יקום". מכתב קדוש זה, והביטויים הנוראים שבו, היו לשיחה בפי חסידים.

עת נמלט הצדיק הקדוש רבי ישראל מרוז'ין זי"ע מרוסיה ועבר את גבול אוסטריה, הגיע לכפר אחד וישאל מה שם הכפר. אמרו לו ששם הכפר הוא סרוליבה. שאלם: הידוע לכם טעם ופשר שם זה? אמרו לו: אין אנו יודעים, אולם יש בקצה הכפר זקן אחד שהוא בן מאה שנה, קשה לו ללכת וכמעט כל הזמן שוכב הוא, ואולי יודע אותו זקן מדוע קוראים לכפר בשם סרוליבה.

ביקשם הצדיק: שאלו נא אותו. וישאלוהו ויאמר להם: יודע אנכי. בהיודע זאת לצדיק מרוז'ין ביקשם: אולי תוכלו להביאו אלי. ויעשו כן ויביאו את הזקן בעגלת חורף, והתחיל לספר:

בהיותי צעיר לימים הייתי רועה צאן בסביבה זו בין ההרים. פעם ראיתי זאב בא ומתקרב אל צאני, התחלתי לצעוק אך לא היה איש שבא לעזרתי. פחדתי מאוד והזאב הלך והתקרב, עד אשר הגיע אל הצאן, לקח שם אחד ופנה והלך לו. למחרת והנה שוב ראיתי מרחוק שהזאב מתקרב. נפחדתי ולא ידעתי מה לעשות, והזאב בא ושוב לקח שם והלך לו. ביום השלישי כבר פחדתי ללכת לשם לרעות את צאני, וביקשתי גוים ממכרי שילכו אתי. וייקחו עמם מקלות ואבנים ויבואו עמי. והנה ראינו את הזאב בא וייפול פחד על כולם. לפתע ראיתי למעלה על ההר יושב איש אחד סרול, כלומר יהודי. אני ראיתיו כבר כמה פעמים, הוא בא לכאן מתבודד ולומד, ועכשיו כשראיתיו יושב, התחלתי צועק אליו: סרול! סרול! בוא לעזרי!

וירד סרול מן ההר וילך לכוון הזאב, והוא הולך ומתקרב אל הזאב והגיע ממש אליו, וכבר חזר אלי ואמר לי: אל תירא! הזאב איננו חי עוד. ענית לו: הרי הנני רואהו עומד? ויאמר לי סרול: הוא איננו חי. בוא עמדי ואראה לך. התקרבנו אל הזאב והנהו כבול עץ. אמר לי היהודי: יש לך סכין? אמרתי לו: כן. אמר לי: פשוט את העור ממנו ותהיה לך פרווה ללבוש. ועשיתי כן. כשראינו זאת הבינונו כולנו שאיש זה קדוש הוא.

בשעה שאותו זקן סיפר את הסיפור הגביה את בגדו העליון, והראה לצדיק מרוז'ין שאת הבגד הזה הוא לובש.

הזקן המשיך בסיפורו: למטה באותו אזור היה מעיין וברא, שהיהודי היה בא לפרקים לטבול בו, והואיל והיה זה בחורף וכשיצא מן המים ועמד במים הקפואים היה נדבק עור רגליו לקרקע, והיה משאיר עקבות דם על קרקע, לכן לקחו סמרטוטים והניחו שם שלא יודבקו רגליו של יהודי קדוש זה לקרח.

במשך הזמן נודע הדבר לכפרים שבסביבה ויחליטו האנשים לגדור את הבאר ואת המעיין, כדי שבעלי החיים לא ישתו שם מים, וקראנו למעיין 'המעייין הקדוש'.

אירע פעם שבנו של איש אחד היה חולה, שתה ממי המעיין הקדוש והתרפא, ויוודע הדבר לכולם, ויקחו הכל מהמים האלה לרפואה.

במשך השנים התחילו להתיישב סביב המעיין והבאר, עד שהוקם הכפר הזה ונקרא לו סרוליבה, כך נשאר שם זה.

לאחר ששמע הצדיק מרוז'ין את הסיפור הודה לזקן וחזר הזקן לביתו. בהגיעו לביתו נפטר. והצדיק מרוז'ין גילה שאותו יהודי סרול היה הבעש"ט הקדוש זי"ע.

שמועות וסיפורים ח"א, עמ' 9

השיתוק הפתאומי

לאחר התקופה בה היה ריש דוכנא, היה הבעש"ט מלמד אצל מוכסן אחד. והבעש"ט היה יקר וחשוב מאוד בעיני המוכסן יען כי ראה בעיניו את הנהגתו הישרה, זהירותו המופלגה ויראתו הקודמת לחכמתו. הבעש"ט ביקש מהמוכסן שיבנה לו חדר אחד ביער מחוץ לכפר כדי שילמד שם עם בניו בלי הפרעה. מילא המוכסן את רצונו ובנה לו בית תלמוד שם.

פעם אחת חזר עם תלמידיו אל הכפר לארוחת הצהרים, ויהי כאשר הקריבו סמוך לבית שמעו קול יללה ובכי יוצא מהבית ונבהלו מאוד. וכאשר נכנס הבעש"ט פנימה וראה אותם בוכים שאל אותם לפשר

ביכורים של קשר חי

יראה שריד, מכון המקדש

הם הוחרגו מהאיסור של שאור ודבש. "כי כל שאור וכל דבש לא תקטירו ממנו אשה לה" - קורבן ראשית תקריבו אותם לה' ואל המזבח לא יעלו". כשה' מצווה אותנו לא להקריב חמץ ודבש, הוא מחריג את קורבנות הראשית - שתי הלחם (חמץ) והביכורים (דבש). אם נתבונן בעניין החמץ והדבש אולי נוכל להבין קצת יותר את משמעותם של הביכורים.

האיסור להביא חמץ ודבש נראה לכאורה תמוה. הקורבנות צריכים לבוא לכתחילה מהמובחר, כך מקובלנו עוד מהבל שהביא "מבכורות צאנו ומחלביהן" ועד המשנה "אינן באים אלא מן המובחר". בנוסף ה' אסר עלינו להביא בעלי מומים, ונראה שהכוונה היא שהנתינה לגבוה צריכה להיות כמו הנתינה לתחתון - שליט בשר ודם, כדי להראות על שלמות הכוונה בהבאת הקורבן. וכפי שמוכיח הנביא את ישראל "הַקְרִיבוּהוּ נָא לַפְּתָחַךְ (מושל) הַיְרֻצֵף אוּ הַיֵּשָׁא פְּנִיךָ". כיוון שהדבש והחמץ הם מהמעולים והמשובחים שבמאכלי בני אדם נתינתם לגבוה צריכה להתקבל ברצון ולהיחשב מהודרת, אז למה ה' לא מוכן לקבל אותם כלל?

נראה שהתורה בונה יחס מורכב כלפי הקורבנות. מצד אחד היא דורשת מהאדם המקריב שלא יזלזל בהקרבה וייתן מן המשובח והראוי, ובטח שלא את הפסולת שממילא אינו צריך. אך מאידך על האדם להבין שאין הוא מאכיל ומהנה את אלוקים בקורבנותיו כמחשבת עובדי האלילים. החמץ והדבש הם סמל הפינוק האנושי, ובהרחקתם מן המקדש התורה מרחיקה את הקשר שיכל להירקם בין הקרבת הקורבנות לנהנתנות אלילית חס ושלום. אז מדוע התורה מחריגה את הביכורים מאיסור השאור והדבש?

הביכורים הם הקשר החי שבין הארץ למקדש. לכל ישראל יש חלק בארץ, וכל אדם מישראל שיושב תחת גפנו ותאנתו יודע שלא לוקי ישראל יש חלק בפירותיו. אין הוא דר בארץ ככל הארצות, אלא בארץ הקודש. הבאת הביכורים ומנחת הביכורים למקדש מפשטת את קדושת המקדש לכל חלקי הארץ, לכל חיי החומר והעמל שסופם וראשיתם נובעים ונמשכים לקודש ולמקדש.

טוב הארץ מתבטא בהיותה "ארץ זבת חלב ודבש" ובהיותה "ארץ חיטה ושעורה וגפן ותאנה ורימון ארץ זית שמן ודבש". ה' הכניס את ישראל לארץ טובה לא כדי שיהיה להם ממה לחיות אלא כדי שיתפנקו מטובה. קורבנות הראשית המחברים בין הארץ למקדש צריכים לבוא מטוב הארץ ומתפנוקיה, ולכן חובה להביאם מהחמץ ומהדבש, להניפם לפני ה' ולומר "ויביאנו אל המקום הזה וייתן לנו את הארץ הזאת ארץ זבת חלב ודבש".

וכותב רש"י "ויביאנו אל המקום הזה - זה בית המקדש. וייתן לנו את הארץ הזאת - כמשמעו". זה עניינם של הביכורים: לחבר ולקשר בין הארץ למקדש.

כל ילד יודע שחג השבועות הוא חג הביכורים, כולנו שרנו בגן 'סלנו על כתפנו' לצלילי האקורדיון שעל אף שנעלם מן המרחב הציבורי לפני עידן ועידינים לא נס ליחו בעיני אוכלוסיית נגנות הגנים. למען הדיוק הדבר חצי נכון. בתורה אכן נקרא חג השבועות 'יום הביכורים', אך לא בשל ביכורי שבעת המינים, כי אם בשל הבאת שתי הלחם - תבואת החיטה הראשונה שהובאה למקדש. כך מנסח זאת רש"י בלשונו הקדושה "וביום הבכורים - חג השבועות קרוי בכורי קציר חטים על שם שתי הלחם, שהם ראשונים למנחת חטים הבאים מן החדש".

שתי הלחם הן המנחה התאומה של קרבן העומר. מנחת העומר מתירה לעם ישראל לאכול מהתבואה החדשה, אך הותרה המנחה החדשה ל"גבוה". אי אפשר להשתמש בתבואה החדשה בבית המקדש, עד להבאת מנחת שתי הלחם. ספירת העומר היא החולייה המקשרת בין העומר לשתי הלחם, "וספרתם לכם... מיום הביאכם את עומר התנופה... חמישים יום... והקרבתם מנחה חדשה לה'".

אמנם גם לביכורים הרגילים, אלה של שבעת המינים עם הסלים על הכתפיים, יש קשר לשבועות. שבועות הוא היום הראשון בו אפשר להביא ביכורים. הבאת הביכורים נמשכת משבועות עד סוכות, ובדיעבד אפילו עד חנוכה (לחסידייות מסוימות שלא נהגו לדקדק בזמנים).

"ארץ ישראל מקודשת מכל הארצות" אומרת המשנה במסכת כלים (א, ו). טוב, את זה כולנו יודעים. "ומה היא קדושתה?" ממשכה המשנה. מה זאת אומרת מה היא קדושתה? היא הארץ שנתן ה' לאברהם אבינו כדי שיהיה גוי קדוש על אדמת הקודש. טוב, אולי המשנה מתכוונת לנפקא מינה יותר מעשית? ישנן המון מצוות התלויות בארץ - פאה, תרומות ומעשרות, לא חסר. אך המשנה עונה "שמביאין ממנה העומר והביכורים ושתי הלחם, מה שאין מביאין כן מכל הארצות". זהו? זה כל מה שהיה למשנה ללמד אותנו על קדושת ארץ ישראל? מה עם כל שאר המצוות התלויות בארץ?

נראה שצריך להבין את המושג 'קדושה' עליו המשנה מדברת. אנחנו רגילים להשתמש במושג קדושה כמושג רוחני מופשט ששייך בכל מצווה או מעשה רוחני. אבל כשהמשנה מדברת על קדושה היא מדברת על מושג מדויק יותר - קדושת ה' המתגלה בבית המקדש. לקדושה זו יש השלכה ברורה על האופן בו אנו ניגשים למקדש ולמקומות הקדושים - הטהרה למדרגותיה השונות והגבלות כניסה נוספות, "הגבל את ההר וקידשתו".

לארץ ישראל אין הגבלת כניסה כלשהי לטמאים מכל סוג שהוא, אז מהי קדושתה? מלמדת אותנו המשנה, שכיוון שאת הביכורים, ביכורי הפרות ומנחות הראשית, מביאים דווקא מתבואת ארץ ישראל, לכן הארץ מקודשת, שייכת לקודש למקדש, יותר מכל שאר הארצות.

ישנו עוד פרט ייחודי ומעניין בקורבנות הראשית -

כתיבת דגא

מהדורה חדשה

מכון מים חיים מתכבד להשיק:

מתוך הרצורה הגואלת

שיעורי רבינו הרצ"ה קוק זצ"ל

לכאיו
לאמיר
הפקה

פרי שיכתובו של
הרב אביהוא שורץ שלי"טא,
רינן בשיבות מרכז הרב נבמ אל

הצילון לכאיו
לאמיר

להזמנות מרוכזות: 050-8571500

בן אדם
עלה למעלה עלה
כח ע לך יש לך כנפ רוח
כנפ נשורים אברים

לזכרו ולהוקרת פועלו של הרב

אהרן קלינשפיז זצ"ל

אנו מקיימים מבצע מיוחד על הספרים שכתב וערך

www.ChavaBooks.co.il

לאחוז באינסוף המאחד

שהם כללות אחדותו פרצוף שלם כביכול, וזהו שכתב בזוהר דמקיים מצוה אחת על מתכונתו סגי [=מספיק].

מה הסיפור?

ר' לייבלע אייגר, נכדו של הגאון רבי עקיבא איגר, הגיע לבית המדרש של קוצק כדי לתהות על עולם החסידות. הוא הגיע בערב יום כיפור, ועקב מן הצד על המתרחש שם. אחרי תפילת ליל יום כיפור מושקעת, הוא עשה את מה שהוא הכיר שעושים בליל יום כיפור - הוא ישב ולמד בבית מדרש. הוא היה שם לבד, מלבד שני חסידים שהחליט לזרו את תהליך הכניסה של ר' לייבלע לשערי החסידות. הם נעמדו לידו, ואחד פתח בקבוק יין והתחיל למוזג לתוך גביע קידוש. ר' לייבלע ניסה להמשיך ללמוד אבל היה קשה לו לא לפזול לכיוון שלהם.

"קדימה, הגרון שלי יבש לגמרי, קידוש!" אמר אחד החסידים.
ר' לייבלע כבר לא התאפק. "מה אתם עושים?!" צעק.
"מה אנחנו עושים? חה! קידוש! רוצים לשתות."
"אבל, אבל, ר' לייבלע מחה בבהלה, "זה איסור תורה לשתות!"
"זה. איסור. תורה." ענה החסיד. "אז מה? קדימה, ברוך א-"
ר' לייבלע ניסה שוב בקול סדוק. "אבל זה נפסק להלכה! זה כתוב בשולחן ערוך!"
"עוד פעם אתה? זה כתוב. בשולחן ערוך. מה זה משנה? ברוך, אתה, א-"

ר' לייבלע כמעט בכה. "אבל לא משנה לכם מה שה' אומר? זה ה' רצה! לא אכפת לכם מה?!"
"אהההה... זה רצון ה'..." החסיד הניח את הגביע וחיך חיך חמים. "זה הסיפור..."

בלב של כל המצוות, יש אכפתיות. אכפתיות ודבקות במה שה' רוצה. יש הרבה מאוד הסברים על כל המצוות, איך הן משפיעות על הנפש ועל הגוף. אבל יש גם קו מאחד בין כולם - ה' ציווה, ואני רוצה לקיים את מה שהוא רוצה, גם כי עלי לציית לו, גם כי הוא הבורא ויודע מה טוב לי, אך גם - כי אכפת לי ממנו. בכל מערכת יחסים שיש בה ציפיות ועזרה הדדית - בקשר בין בני זוג, או בין חברים, או בין הורים לילדים - יש בקשר הרבה תחומים שונים, יש המון עשייה משותפת, ובכל אזור יש הבנות וכללים לא כתובים שכל צד בקשר מודע אליהם. מתי מתאים לדבר על משהו רגיש, איך כל צד אוהב שפונים אליו אחרי שעבר זמן שלא התראו, וגם למי לא מפריע לפנות את מסגרת הפסולת של הכיור. כל אלה הם ביטויים של לב הקשר. אך את הכל עושים כי יש אכפתיות.

האכפתיות ההדדית מאחדת את כל המחוות השונות ואת כל הביטויים השונים. לכן אפשר לקיים מצוה אחת, בלב שלם ומלא באכפתיות, ובכך להיות מחובר לכל המצוות. זה נקרא לאחוז בעיקר של הקשר. לפעול מתוך אכפתיות לה' זה בעצם גם להתחבר לאכפתיות של בורא עולם שבנה את עולמו בחדס וברחמים, הנוכחים בעומק כל המציאות כמו מי תהום. 'נעשה!' צעקו עם ישראל בתחתית חורב. ה', אנחנו איתך, ליבנו איתך! כל שאר המצוות הן איברים שמקבלים דם מהדבקות הפנימית הזאת, ולכן גם כל העולם המתין ליום השישי הזה.

כל הקשרים בעולם יש בהם מעין בכואה של הקשר בין ה' ובין בני אדם. כל הקשרים בעם ישראל משקפים באופנים שונים את הקשר בין ה' ובין עמו. לכן כחלק מההכנות למסעות ישראל במדבר, מסע שמשכלל את הקשר עם ה', הפרשה שלנו עוסקת בנושאים הקשורים לערעור, תיקון ושררוג של קשרים - חטאת ויודוי, סוטה, נזיר.

הזוהר הקדוש על פרשתנו נוגע ישר בלב העניין, בשדרוג קשר בעקבות החמצה - תשובה, והבעל שם טוב חושף את הלב של הלב הזה:

בזוהר הקדוש (ברעיא מהימנא דף קכב, א): "פקודא דא הוא מצות תשובה... וכל מאן דקיים פיקודא חד כדקא יאות כאילו מקיים רמ"ח פיקודין דעשה, דלית פיקודא דלאו איהו כלילא מכלהו רמ"ח", עכ"ל. [=מצוה זו היא מצות תשובה... וכל מי שמקיים מצוה אחת בשלמות, כאילו מקיים את כל רמ"ח מצוות העשה, שאין מצוה שאינה כלולה מכל הרמ"ח]. והוא על פי החקירה שכתבו הראשונים, שראוי לידע סוד אחדותו יתברך שמו, כי בכל מקום שאני תופס ואוחז בקצה וחלק מחלק האחדות, הרי אני תופס כולו, וכן שמעתי ממורי, והבן...

מצות התשובה מגלה משהו על כל המערכת של תורה ומצוות. היה אפשר לחשוב שחיי היהדות מתחילים ברגע שמקיימים מצוות, ועד אז מי שלא מקיים מצוות הוא פשוט בחוץ. כשייכנס לתמונה, נתחיל להתייחס אליו. אבל הזוהר כאן מבהיר שהתשובה יוצרת גשר, או המוני גשרונים זעירים, בין החלקים השטחיים של האדם ובין החלקים הכמוסים שלו. החלקים השטחיים אינם רדודים או בזויים. הם פשוט החלקים שנראים על פני השטח. אדם מסוגל לחיות כל ימיו כאילו הם מקבץ של פעולות מנותקות. הוא קם, אוכל, הולך לעבודה, חוזר, ישן. עוד פעולה ועוד פעולה. ללא מהות המאחדת בין כל הפעולות האלה. גם את המצוות אפשר לקיים כך, באופן שהן מנותקות זו מזו. התשובה העמוקה היא חשיפת הזיקה בין כל הפעולות האלה לרובד העומק של החיים שלי. שיש לחיי סיפור מאחד. שיש לחיי גם תשתית שמאחדת בין אישיותי הפרטית ובין הסיפור הכללי של העולם כולו.

ה', כידוע, אינו נראה. העובדה שהחיים שלי אינם אוסף אקראי של פעולות, אף הוא אינו נראה ואינו גלוי. לכן אדם שחי את חייו בלי זיקה לתורה ומצוות, חי מבחינתו במרחב הנראה לעיניים באופן בלעדי. התשובה שוזרת את כל הרובד הגלוי הזה של חייו לכל האינסוף שאינו ידוע לו. לכן בהקשר זה של תשובה, הזוהר מדבר גם על כלל המצוות. כי באמת, בכל המצוות שאדם מקיים, הוא מצוות את חייו לאלוקות. למה שינענע לולב? הרובד הגלוי של חייו אינו זקוק ללולב. למה שאישה תכסה את ראשה? על פני השטח אין סיבה. אלא האדם מעיד בעצם קיום המצוה שלחיי ישי זיקה לבורא הנעלם, ולמערכת התורה והמצוות שהבורא עיצב. לכן בכל מצוה שאדם מקיים במלאות, באמונה שלמה במערכת כולה ובבורא שהנדס אותה, הוא בעצם מצהיר על נאמנותו לכל המצוות, ועל בחירתו לשזור את כל חלקי חייו באינסוף הכולל, הנעלם והמאחד.

...והנה מאחר שהתורה והמצוות נאצלו מעצמותו יתברך שמו, שהוא אחדות האמיתי, אם כן כשמקיים מצוה אחת על מכוונה ובאהבה, שהוא הדבקות בו, ותפס במצוה זה חלק האחדות, אם כן כולו בידו, כאילו קיים כל המצוות,

הרב אשר פרקש

התועדות

גאוונה ברוטב סיני

נכון, היא אם כל חטאת, אבל אי אפשר בלעדיה < אם בחג הפסח לא יראה ולא ימצא חמץ, למה בחג השבועות הוא פתאום הופך למצווה!>
< ומהי העצה לאחד כמוני שעומד נגד הר - מיוזענו היצר הרע? >>
התועדות לחג השבועות

מסופר שאדמו"ר הזקן התבטא פעם במעמד חסידים, בדרך ענווה, שהוא עצמו עומד במדרגת בינוני... ר' מרדכי שנכח במקום הגיב מיד: אמנם אני לא חושב שאני רשע, אבל אם רבנו אומר על עצמו שהוא בינוני, מה נשאר לי? ... לכאורה "לא שביק מר חיי לכל בריה". אבל רבנו ענה לו: "בבינוני יש הרבה מדרגות, עד כחמש מאות מדרגות". נחזור לעדותו של אדמו"ר הזקן על ר' מרדכי שהוא "בינוני של תניא". פעם שאלו אותו חסידים: איך הגעת לדרגה כזו? הרי אתה מתגורר בפטרבורג, עיר הבירה והמלוכה, מקום שאין בו חיי יהדות בגלוי ואדרכה - העיר נדמית כהמונה של רומי. איך הצלחת בפטרבורג הסואנת להיות שלם במחשבה דיבור ומעשה?

השיב להם ר' מרדכי: פשוט מאוד, השמירה שלי על המחשבה דיבור ומעשה נובעת כולה מגאוונה... ואם תשאלו: איך זה ייתכן, הרי הגאוונה היא מידה מגונה? ובכן, כשהיצר הרע בא אלי ואומר לי: מרדכי, לך ועשה דבר פלוני, או חשוב מחשבה פלונית וכדומה, אני

אחד מגדולי החסידים של האדמו"ר הזקן היה ר' מרדכי. הוא היה גר בפטרבורג, בירת רוסיה דאז, דבר לא מצוי באותם ימים בהם לא הורשו יהודים להתגורר בעיר וסביבותיה, מלבד מי שהיה מקורב למלכות או בעל מעמד אחר. ובאמת, ר' מרדכי הזה היה גביר גדול ומקורב למלכות, וכך לא פלא שהוא החזיק ברישיון מגורים בעיר. אגב, בפי חסידים מקובל שכאשר השתחרר אדמו"ר הזקן בחג הגאולה י"ט כסלו ממאסרו בפטרבורג, הוא הלך משם לביתו של ר' מרדכי, שם התארח עד שחזר לעירו.

על ר' מרדכי העיד אדמו"ר הזקן שהוא "בינוני", זה העומד במדרגה עליה נסוב ספר התניא - "ספר של בינונים". מההגדרה הזו אתם כבר יכולים להבין שר' מרדכי היה איש מעלה. אתם זוכרים איך מתאר אדמו"ר הזקן את הבינוני בספר התניא? "לא עבר עברה מימיו ולא יעבור לעולם, ולא נקרא עליו שם רשע אפילו שעה אחת ורגע אחד כל ימיו". כלומר, זה אדם השלם במחשבה, בדיבור ובמעשה.

אומר לו: אני?! ר' מרדכי?! חסיד של אדמו"ר הזקן, למדן וגביר – אתה מצפה שאהיה מוכן לאבד את כל צורת הרוחנית ולמכור לך הכל?! לא ולא. לא מתאים לי... וכך, באמצעות מחשבת "גאוה" זו יש בידי להתגבר על הפיתיונות שהוא משגר לעברי.

סיפור זה עולה כבר דורות על שולחנם של חסידים, כאשר הם מפיקים ממנו את הנמשל – הצורך לנצל את מידת הגאוה לקדושה, כמו שאומר הפסוק בדברי הימים "ויגבה לבו בדרכי ה'".

כידוע, את הגעת בני ישראל לקבלת התורה מתאר הפסוק "ויחן שם ישראל נגד ההר". מהי משמעות ההדגשה "נגד ההר"?

בואו נתבונן רגע בתורת הבעש"ט בנושא זה ביחס לעבודת ה'. נאמר בפרשת ויקרא, בעניין מעשה הקרבנות, "כי כל שאור וכל דבש לא תקטירו ממנו אשה לה'". דהיינו, כשיהודי מביא קרבן לה', אסור להביא ולהקטיר איתו לא שאור ולא דבש. אבל פעם אחת ויחידה יש מצווה להביא קרבן דווקא עם שאור, וכנאמר בהמשך הכתוב שם "קרבן ראשית תקריבו אותם לה'". כלומר, כשמקריבים "קרבן ראשית" מצווה להקריבו עם שאור ודבש.

מתי מקריבים "קרבן ראשית" –? כמוכן, בחג השבועות, אז באו שאור ודבש בקרבן שתי הלחם, שהיה חמץ. וכידוע, כל המנחות שבמקדש היו עשויות דווקא ממצה, ורק שתי הלחם היו חמץ, והחיימוץ נעשה על ידי ה"שאור". ועניינו של הדבש הוא בקשר להבאת הביכורים משבעת המינים, כמו תמרים ותאנים.

מורנו הבעל שם טוב מבאר בדרך העבודה את הנרמז כאן בתורה. לדבריו הכתוב בא לומר "כל שאור וכל דבש לא תקטירו" – בעבודת ה' אסור שיתערב שמץ גאוה, כי זה דבר מאוס שאין לו מקום, "לא מיניה ולא מקצתיה". כך מפורש בדברי חז"ל בכמה מקומות, וקל וחומר בשיטת החסידות העוסקת רבות בחובת ה"ביטול", היפך הגאוה. ואם כן, "שאור" נמשל לגאוה, ו"דבש" נמשל לעניין המתיקות והעונג. ועל כך נצטוונו "לא תקטירו" – בעבודת ה' אל תכניסו לא גאוה ולא תענוג, אלא עניינה הוא התמסרות וקבלת עול.

רגע רגע, אבל בשעה שמקריבים "קרבן ראשית", כאן המצווה צריכה להתקיים דווקא בצירוף שאור ודבש. מדוע?

חג השבועות, זמן מתן תורתנו – מסביר הבעש"ט – הוא, באופן כללי, זמנה של ראשית העבודה. וכאשר האדם מתחיל לעבוד את ה', הוא מוצא את עצמו עומד "נגד ההר". היצר הרע "נדמה לו כהר", כדבר בעל תוקף וגובה שקשה לנצח אותו, ובשעה כזו בא היצר הרע ואומר לאדם: מי אתה שתוכל לגשת אל הקודש, יצור שפל שכמוך. אתה זוכר מה עשית אתמול בלילה? ולפני שבועיים ביום רביעי בצהריים בקניון? בדרכים? כאלו עמל היצר הרע להחליש את האדם ולהסיט אותו

מהמסילה העולה אל בית ה'. משום כך, זה עניינו של "קרבן ראשית" הבא בתחילת הדרך, ולכן בו דווקא זקוק האדם ל"שאור" ו"דבש" שהוא עניין ההגבהה החיובית, "ויגבה לבו בדרכי ה'", והעונג הנלווה לעבודה, שמכוחם הוא נותר איתן בהחלטתו להמשיך לצעוד בדרך התורה. הוא מפנים את גודל הערך והמשמעות של מעשיו, ומתבונן בכך שהקב"ה בחר בנו מכל העמים והכתיר אותנו כ"ממלכת כהנים". יהודי נחשב, אם כן, ככהן ומשרת של ה', בעל חשיבות וגדולה, ובאופן טבעי הדבר מרומם אותו וממלא את ליבו אושר.

אלו הם דברי הגמרא במסכת סנהדרין שאתם ודאי מכירים: "חייב אדם לומר בשבילי נברא העולם". ברור שאין הכוונה באמירה הזו לטפיחה על החזה מתוך סיפוק עצמי ח"ו, אלא אדרבה – למחשבה שהעולם כולו ממתיך לי ומצפה לעבודה שלי, לטביעת האצבע שלי, שבלעדיה העולם חסר. וכדברי חז"ל שאילו היה חסר בעם ישראל יהודי אחד משישים ריבוא – לא הייתה ניתנת התורה להם.

מובן אם כן כמה עונג ותחושת חשיבות ואחריות צריכים להיות מגנת חלקו של האדם בראשית העבודה שלו. אבל בד בבד עליו להיזהר ולהקפיד שבהמשך הדרך, כאשר כבר נכנס לעבודת ה' בצורה מסודרת – או אז הוא נדרש לתכלית הביטול, "לא מיניה ולא מקצתיה", ללא שאור וללא דבש.

הדרכה דומה אנחנו מוצאים בדברי רבי לוי יצחק מברדיצב, המשיב לפי דרכו על השאלה האמורה – מדוע בחג הפסח אסור אפילו משהו חמץ, ואילו בחג השבועות החמץ הופך למצווה. הוא מקדים ואומר שבהנהגת הקב"ה בעולמו ישנן שתי דרכים. מצד למעלה, כאשר ברצונו יעשה הקב"ה ניסים ונפלאות, ומצד הטבע, כאשר ברצונו ינהיג את העולם בדרך הטבע.

הדרך הראשונה הייתה ביציאת מצרים. למרות שבני ישראל לא היו ראויים לגאולה, והמלאכים קטרגו "הללו עובדי זרה והללו כו", בכל זאת מצד גדולתו וחסדו של הקב"ה עשה איתנו ניסים ונפלאות. אבל בשעת מתן תורה באה לידי ביטוי הדרך השנייה – "אתה בחרתנו". הקב"ה בחר בישראל, והעמיד את קיום העולם על עבודתם ועל הכרעתם.

זה פשר הסיפור המפורסם על המחלוקת של חכמים עם רבי אליעזר בעניין תנורו של עכנאי, שלמרות שיצאה בת קול משמים שאמרה שהלכה כרבי אליעזר – נמנו וגמרו חכמי ישראל ש"תורה לא בשמים היא" ו"אין משגיחין בבת קול". לאחר מכן פגש רבי נתן את אליהו הנביא ושאל אותו מה עשה הקב"ה באותה שעה, ואליהו השיב לו שהקב"ה חיין ואמר "נצחוני בני, נצחוני בני". זאת אומרת שבעת מתן תורה ניטל הכוח מהעליונים לפסוק בדיני התורה וניתן לתחתונים. וכך הדבר לא רק בענייני הלכה אלא גם באורחות חיים ודרכי הנהגת העולם, שגם בהם נאמר "צדיק גזור והקב"ה מקיים".

יוצא, אם כן, שישנם שני אופנים בעבודת ה'. יש אופן בו יהודי מתבונן כיצד הקב"ה מנהיג את העולם בגדולתו ורוממותו, הוא מעמיק בניסים המופלאים של יציאת מצרים בהם הקב"ה הוציא אותנו משיא השפל והזוהמה – וממילא הוא תמלא התבטלות גדולה ויראה עצומה מגודל הבורשה לפניו יתברך. לכן חג הפסח קשור מאוד עם עניינה של המצה, "לחם עוני", כרמז לביטול המוחלט.

לעומת זאת, כאשר ישראל התקדמו בעבודתם ועומדים הכן למתן תורה, עכשיו הם נזקקים להתבוננות בדרך אחרת והפוכה בתכלית – לא השפלות של יהודי היא המעוררת אותו לעבודה אלא דווקא הרוממות שלו. הוא מעמיק את המחשבה שלו בכך שהקב"ה הגביה את ישראל מעלה מעלה והבדיל אותם מכל אומה ולשון, עד שכל קיומו של העולם תלוי ועומד על העבודה שלהם. ממילא גם עשיית המצוות שלו הולכת ומשתנה, כי הוא מביין את גודל המעלה והיתרון שלהן, כך שכאשר הוא מניח תפילין, למשל, נעשית עלייה בכל העולמות. כל הבריאה, עליונים ותחתונים, ממתינה לתורה ומצוות של יהודי. וכך להפך, אם חלילה הוא מתנהג לא כראוי, הוא פועל ירידה בעולמות. אם כן, דווקא לאחר שיהודי מביין היטב את גדולתו ורוממותו, הוא נשמר היטב בכל מחשבה דיבור ומעשה. והעבודה הזו אינה באה מצד השפלות שלו אלא

תנועת ביטול ושפלות, כמו הר סיני הנמוך מכל ההרים, וכמו שאנחנו מבקשים בסיום תפילת העמידה "ונפשי כעפר לכל תהיה - פתח לבי בתורתך". כלומר, על ידי "נפשי כעפר לכל תהיה", זה יביא ל"פתח ליבי בתורתך", כי הביטול הוא תנאי הכרחי לקבלת התורה. אבל מצד שני, האדם זקוק לגאווה בדרך "ויגבה לבו", שיהיה בו די תוקף כדי לומר "כשבילי נברא העולם", ולדעת ולהאמין שהעבודה שלו נוגעת עד למעלה מעלה, ודיבורי התפילה והתורה שלו גורמים נחת רוח, וכך הכל כאשר לכל תלוי בו. אתם מכירים שאור רבש יותר גדולים מזה?

לחיים, לחיים ולברכה. חג שמח!

באה מצד מעלת הענווה, אלא בגלל היצר הרע שגורם לו לחוש כמו אדם שפל שלא פועל שום דבר בעבודה שלו, וממילא אין לו תוקף לגשת אל הקודש.

עכשיו אנחנו מבינים מה שהזכרנו בהתחלה על הפסוק "ויחן שם ישראל נגד ההר". כי כמו שהביטול הוא יסוד בסיסי בעבודת ה', כך גם הגאווה דקדושה נצרכת לא פחות בראשית העבודה. ולכן כאשר בני ישראל באו למדבר סיני, הם עמדו "נגד ההר". כי כנגד היצר הרע הנמשל להר צריך להשתמש בכלי הגבהות והרוממות, עד שהאדם נאזר בתוקף לעבודת ה'. ובלשון אדמו"ר הזקן שם: "כי באמת עם היות שצריך כל האדם להיות שפל במאד, מכל מקום צריך התחזקות וקצת הגבהה, כמו שכתוב 'ויגבה לבו בדרכי ה'... כי אם לא יהיה בבחינת הגבהה כלל - לא יערב לבו לגשת אל העבודה באמרו: מי אנכי ומה עבודתי'.

זו ההוראה שאנחנו לומדים ממתן תורה: מצד אחד,

דווקא מצד רוממותו. זהו עניינו של חג השבועות, עליו אנחנו שרים ומזמרים "אתה בחרתנו מכל העמים... ורוממתנו". הכיוון של ההתבוננות מתהפך, כך שאנחנו מתחילים בה 'מלמטה' ומתבוננים בגדולת האדם אשר בו בחר ה', ולכן מביאים דווקא קרבן חמץ - שתי הלחם. זהו עניינה של הגאווה דקדושה.

בספר לקוטי תורה, דרושים לפרשת במדבר, יש מאמר קצר של אדמו"ר הזקן שכותרתו היא "ענין שניתנה התורה על הר סיני דוקא". לכאורה, למה התורה ניתנה על הר סיני? הרי כתוב במדרש שהר תבור והר כרמל ביקשו מהקב"ה שיתן עליהם את התורה, אבל הקב"ה אמר שיתן את התורה דווקא על הר סיני בגלל שהוא נמוך מכל ההרים. כמו כן, כתוב במדרשים ש"סיני" קשור עם עניין ה"סנה". מהו הסנה? אילן קטן, ודווקא בו התגלה הקב"ה למשה בפעם הראשונה בלבת אש.

תשאלו: למה קשורה ההתגלות האלוקית דווקא עם מקומות נמוכים וקטנים, סנה וסיני? והתשובה היא, כמובן - בגלל הביטול שבהם. הקב"ה אינו סובל כביכול גאווה וגסות הרוח, ומאידך גיסא נאמר "ואל זה אביט אל עני ונכה רוח וחרד על דבריו". כלומר, מי שעומד בתכלית הביטול והשפלות עד שמשים עצמו כשיריים.

אלא שאם כן, שואל רבנו הזקן, למה ניתנה התורה בכלל על הר? הרי אם רצונו יתברך להדגיש את עניין הביטול והשפלות, היא הייתה יכולה להינתן במקום שפל כמו מישור או בקעה וכדומה?

אלא, מסיק אדמו"ר הזקן, שטעם הדבר הוא כמו שהסברנו: כשאדם רוצה בראשית העבודה לגשת אל הקודש ולעבוד את ה', מגיע היצר הרע ומסית אותו לומר לעצמו: "מי אני ומה אני", בדרך ענווה ושפלות של שקר, כי עיקר המטרה שלו היא להניא את האדם מהעבודה שלו, עד שהוא משתכנע מהבלי השקר שלו ושואל את עצמו: באמת העבודה שלי ראויה שתחולל משהו טוב למעלה?!

בעקבות רוח השפלות הזו בא האדם למעמד ומצב של "אסקופה הנדרסת" - כך כתוב בספרים - לכל מיני רע. מה זו אסקופה? מפתח הדלת שכולם דורסים עליו. וכך כשאדם בוחן היטב בנפשו יזהה שהשפלות האמורה אינה

חשמל הקרו

עושים לכם מחיר

בלעדי בחשמל הקרן - האחריות הכפולה

אחריות חברה על המזגן ואחריות חשמל הקרן לשנה על ההתקנה המבוצעת ע"י מתקינים מוסמכים מטעם תדירא, אלקטרה וטורנדו

קונים מזגן ונהנים גם מראש שקט גם ממחיר משתלם	
מזגן אינורטר 1 כ"ס, דגמי Saga / SUMO שירות ואחריות טורנדו רק ב-1,590 ₪ כולל הובלה והתקנה*	מזגן אינורטר 1 כ"ס דגם Evergreen 12 שירות ואחריות פמילי רק ב-1,490 ₪ כולל הובלה והתקנה*
מזגן אינורטר 2 כ"ס, שירות ואחריות אלקטרה רק ב-2,790 ₪ כולל הובלה והתקנה*	מזגן אינורטר 1 כ"ס AMCOR 14NG שירות ואחריות תדירא רק ב-1,690 ₪ כולל הובלה והתקנה*

מוקד הזמנות ארצי: *2757 www.kerenby.co.il

סניף ראשי ב"ב רבי עקיבא 29	ירושלים מלכי ישראל 53	ביתר עילית החוזה מלובלין 35	בית שמש נחל ניצנים 8	אשדוד אלעזר בן הורקנוס 5	חיפה ברכת משה 29	נתיבות יוסף טמלו 10	מודיעין עילית רבי טרפון 25	מבית נהר בני ישיבות

המבצע בתוקף עד כ' בסיון 5.6.26. התמונות להמחשה בלבד. ט.ל.ח. עד גמר המלאי. *התקנה בסיסית עד 2 מטר לא כולל תוספות וקידוחים מיוחדים. מחיר המזגן לא כולל מע"מ על ההתקנה ולא כולל תוספות וקידוח רצועה/אבן ורשלמית.

איך מלמדים את הילדים אמונה כשלי עצמי יש ספקות?

תלוי בדרגת הספקות. בדרך כלל שאלות באמונה אינן מגיעות עד כדי ערעור של יסודות אמונתנו, אלא הן מתלוות לאמונה, שבשעת מבחן מתגלה כעשירה וחייה. במצב כזה אנו מביאים את החלק העמוק והאמיתי שבנו לחינוך הילדים, ואת השאלות שעוד יש ללבן ולברר שומרים לשעות אחרות. הבית היהודי מלא בעושר של עניינים אמוניים בלי די, ואנו צריכים להביא את עצמנו כהורים מצד עומק האמת שבנו, באופן שממלא את כל החיים. ולמה יש לנו ספקות באמונה? כדי להעמיק עוד ועוד. הספקות הם כקרדוס לחפור בו למעמקים גדולים יותר של האמונה, וכשאנו זוכים להעמיק - אנו מביאים גם את התוצאות הברוכות לחיי הילדים.

בתפילת שבת בבוקר מבקשים על הרבנים שבבבל. למה להתפלל על רבנים שבחוץ לארץ? שיעלו ארצה!

למה אנו אומרים "עושה שלום במרומיו, הוא יעשה שלום עלינו ועל כל ישראל" - כולל על מי שמתנהג בדרך לא ישרה? שקודם יעשה תשובה! חס ושלום לומר כן. אפילו על מי שרחוקים מתורה ומצוות אנו מתפללים על שלומם וטובתם וברכתם, מפני שלא רק שכל העוסקים בתורה יקרים לנו, אלא כל אשר בשם ישראל יכונה הרי הוא חלק מכלל ישראל - הוא אחינו, ואנו רוצים בטובתו בגשמיות וברוחניות ושפע ברכה עד בלי די. קל וחומר על רבנים שעוסקים בתורה ושוקלים על פי עומק דעתם את רצון ה', גם אם יש בזה מחלוקת - כולם אהובים, כולם גיבורים, כולם קדושים.

מה הופך את התורה לאלוקית, אם היא ניתנה דרך משה רבנו וחכמים בשר ודם?

האלוקיות של התורה היא מפני שמקורה מבית גנזיו של הקב"ה בעצמו. חז"ל דרשו את המילה "אנכי" שבה נפתח מתן תורה כראשי תיבות: "אנא נפשי כתבית יהבית", אני בעצמי [ובמובן יותר עמוק כביכול את עצמי] כתבתי ונתתי. והנתינה הזו ניתנה באופן פלאי לתוך דעת ושכל אנושיים, על ידי משה "איש האלוקים", שמעלתו על שאר הנביאים היא מעיקרי האמונה, ולכן "זאת התורה לא תהא מוחלפת", והיא חתומה בחותם אלוקי גמור. הרמב"ן אומר בהקדמתו לתורה שהמקור האלוקי של התורה אינו מובן לנו כלל, והכול הוא שמות אלוקיים מופלאים ונסתרים. כל פלאיותה בכך שהקב"ה נותן לנו את התורה האלוקית בכלים אנושיים, הן בתורה שבכתב באופן שאנו מבינים את הכתוב, והן בהכרעת החכמים שבכל הדורות, שהם ממשיכי האור האלוקי ב"חיי עולם שנטע בתוכנו".

עלון שבועי לעבודת השם בדרך החסידות

קרוב אליך

ת.ד. 52589 רמת גן < העלון טעון גניזה • karovel.co.il
לתגובות ויצירת קשר qarov.elecha@gmail.com קרוב אליך • לפרסום: 052-4061065

סטנדרט חדש בהתיישבות

אמנה בקרנ"ש

אמנה
סטנדרט חדש בהתיישבות

www.home.amana.co.il